DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 21. SZÁM. 1929 JANUÁR 25. PÉNTEK.

12 FILLÉR

Kórházat

emelt és épit mostan is a szeretet a szenvedő emberek ápolására. Olyan intézmény a kórház, amelynek szociális jelentőségét itt nem kell hosszasabban fejtegetni. Az emberi életnek megbecsültnek kell lenni nemcsak a ragyogó palotákban, hanem a szegénység hajlékaiban is. Megbecsülni pedig csak úgy tudjuk, ha minden olyat elkerülünk, ami veszélyezteti fennmaradását, vagy épen ártalmára van.

Szenvedéseink e megpecsételt borszakában nőttön-nő a nyomoruság s jól láthatjuk, minél nagyobb a város annál több benne a betegség hatalma. Igy van ez Debrecenben is. Lehet, hogy vannak olyanok, akik már unják a kórház megnyitásának ügyét. Lehet, hogy vannak olyanok, akik még nem láttak soktagu családot egy ugyan azon fertőző betegségben sinylődni. Lehet, hogy vannak olyanok, akik még nem láttak egyszerre nyolc, tiz gyermek koporsót kiteuni. Lehet, hogy vannak, akik nem láttak még olyant, hogy mesz sze földre elindul a szeretet a gyógyulás hajléka felé, de ott szeretetlenül be sem fogadják.

De vagyunk sokan, akik megütközve látjuk, hogy a kórház ajtai nem nyilnak meg és a szenvedők százai egészségtelen lakásokban megfelelő gondozás és ápolás nélkül vannak.

Nem keressük, hogy kit terhel ezért a felelősség, inkább az emberszeretet nevében emeljük fel kérő szavunkat, tehát nem én, aki e sorokat irom, hanem nagyon sokan, akik érzik a hiányát a közkórháznak. — Nyiregyházán az amugy is nagy kórházat ismét bővitik, hogy elhelyezhessék a nyomoruságban levőket. Itt a klinikákon állandóan kevés a hely, ugy hogy az első segély nyujtás után sokat küldenek vissza a lakásukra a további ápolás végett. Harcolni próbál a társadalom a különféle betegség elterjedése ellen s közben járhatnak ide-oda a betegek. Isteni szerencse lesz, ha elkerülhetjük a náthalázt, de kérdem, mi lesz, ha mégis beköszönt. Akkor fog a hatóság kapkodni és rendeleteket kibocsátani.

Az elemi iskolákban már most is sokan hiányoznak s a rosszul táplált és öltözködött gyermekek hamar elpusztulnak. Az egykének ellensulyozására nagyon hathatós eszköz az élők gondozása, életük biztositása. A felnőttek szenvedéseit, a rokkantak fájdalmát a kórház falai között enyhiteni lehet a szeretet ápolásával s igy nem lesz a most lappangó szeretetlenség, irigység a szivekben, amelyik pusztitó tüzzé is válhatik.

Nagy jó urak, lágyuljon meg a szivük a nyomor és kin láttára. Adják vissza az egészséget a betegeknek, a halódóknak szerezzék meg azt a boldog percet, hogy az utolsó időkben is végigsimitotta a szeretet lázas homlokukat. Nagyon sok család várja s az emberek százai, hogy megnyiljon a kórháznak a kapuja. Legyen kulcs a kinyitáshoz a szeretet.

Siposs Imre.

Az egységespárt elfogadta a közigazgatási reformról szóló javaslatot

Letárgyalták a statisztikai hivatal átszervezéséről, a fürdőügyről és az uj pénzekről szóló javaslatot is. — Bethlen miniszterelnöknek a revizióról szóló nagy beszédét kinyomatják.

Mayer miniszter kijelentette, hogy a Lessényi-féle akcióhoz a kormánynak semmi köze nincs és államsegélyt nem kapott Lessényi

Budapest, január 24. Az egységes párt csütörtök este Almássy László elnöklésével ülést tartott, amelyen a miniszterelnök s az egész kormány megjelent.

Napirend előtt **Maday Gyula** kért szót. Kétségtelen — mondotta — hogy a mai közgazdasági deffetizmusban s a mesterségesen szitott bel- és külpolitikai türelmetlenséggel szemben, valamennyien szükségét éreztük egy határozott politikai célkitüzésnek. Ezt a nagy politikai eligazitást valamennyien megtaláltuk a miniszterelnök január 15-iki nagy beszédében, amely megmutatta az utat, hogy ezen kell haladnunk. (Ugy van, helyeslés.)

Ez a beszéd érzékeltette velünk s az ország közvéleményével, miszerint az ország hajója csak nekünk, az utasoknak látszik mozdulatlannak. De a hajó halad nyilegyenesen s pontosan a cél felé. (Ugy van!)

Éppen ezért inditványozom, hogy a miniszterelnök ur nagyfontosságu s minden részletre kiterjedő, iránytadó beszédét teljes szövegével nyom tassa ki a párt és terjessze Magyarországon a legszélesebb néprétegek között. (Általános helyeslés.)

A párt Maday Gyula inditványát egyhangulag magáévá tette.

Klebelsberg kultuszminiszter

a nyolc osztályról szóló törvényjavaslat megvitatására

bizottságot és pedig a módositások formábaöntésére szövegező albizottságot küldött ki. Az albizottság munkájával elkészült. A miniszter szeretné, hogy a párt egyik következő értekezletén foglalkozzék vele. A párt a miniszter közlését tudomásul vette.

Ezután az országos

statisztikai hivatal átszervezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására

tértek át. A javaslatot a miniszterelnök ismertette.

Klein Antal, Schandl felszólalására válaszolva, **Bethlen** miniszterelnök kijelentette, hogy

a statisztikai hivatal felállitása semmiféle többkiadással nem fog járni, mert a tanács tagjai részben miniszterialis küldöttek lesznek.

Ezeknek a munkájáért külön dijazás nem jár, de a többi tanácstagok is nobile oficium fogják betölteni ezt a hivatásukat. Igy tehát az uj tanács felállitása csak némi dologi kiadásokat fog maga után vonni.

A pártértekezlet a miniszterelnök felszólalása után a javaslatot ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Ezután áttértek a közigazgatási javaslat tárgyalására.

Perényi Zsigmond báró a javaslat tárgyalására kiküldött külön bizottság elnöke előadta, hogy a pártnak számos tagja azt a kivánságát fejezte ki, hogy

az autonomiát lehetőleg csorbitatlanul tartsák fenn.

Ezekkel a kivánságokkal szemben ugy a miniszterelnök, mint a belügyminiszter

a legnagyobb előzékenységet tanusitották s a vármegyei tisztviselők fizetésének és előléptetésük kérdésében a pénzügyminiszter is nagy megértést mutatott.

A külön bizottság a javaslatot ugy általánosságban, mint részleteiben is elfogadásra ajánlja.

Ezután **Csák** Károly, a javaslat előadója, a javaslat minden fontosabb pontjára kiterjedő ismertetést adott; fejtegette, hogy a kérdés, a mellyel a javaslat foglalkozik, az országnak ezidőszerint legfontosabb problémája s a törvény uj korszakot fog megnyitni a törvényhatóságok életében.

A nagy tetszéssel fogadott előadói beszéd után **Bethlen** miniszterelnök szólalt fel. Nagy elismeréssel szólott Csák Károlynak világos előadásáról; hangsulyozta, hogy

az országra nézve életbevágó javaslatról van szó,

amelyet két hónapon keresztül tárgyal a párt részéről kiküldött külön bizottság s a tárgyalás során a legkisebb kérdést is a legnagyobb lelki ismeretességgel vitatta meg. Kérte a pártot, hatalmazza fel a párt a kormányt, hogy a javaslatot a Ház elé terjeszthesse.

Az értekezlet hozzászólás nélkül általánosságban és részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot.

Vass népjóléti miniszter ismertette ezután

a fürdő törvényjavaslatot,

hangsulyozva, hogy Csonkamagyarországnak annyira kevés természeti szépsége van, hogy feltétlenül szükségesnek látszik ezeknek és ilyen uj értékfeltárásának törvényben való biztositása. A javaslat alapján jelentős intézkedéseket kiván már az 1929. évi fürdőidényben érvényesiteni, hogy megszüntethesse azokat az anomáliákat, melyek eddig megszüntethetők, részben a közigazgatás bonyolultsága miatt nem volt.

Az értekezlet a törvényjavaslatot hozzászólás nélkül ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Ezután **Wekerle** Sándor pénzügy miniszter ismertette a

2. és 5. pengősök veretéséről szóló törvényjavaslatot.

Azt hiszi, hogy ezek az érmék igen népszerüek lesznek. — Az öt pengős sulya ötször annyi lesz, mint az egy pengősé, vagyis 25 gramm, — a kétpengősé pedig 10 gramm, nagysága ugyanolyan lesz mint a régi 5 koronásé, illetve 2 koronásé.

Héjj Imre felhivta a pénzügyminiszter figyelmét arra, hogy az 50 filléres érmék igen könnyen összetéveszthetők a 20 filléresekkel.

Wekerle pénzügyminiszter kijelentette, hogy a kormány foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy ezüst 50 filléreseket veressenek,

ezek azonban oly kis érmék lennének, amelyeket a 10 filléresekkel lehetne összetéveszteni.

A kormány mindenesetre tanulmányozni fogja a kérdést.

A miniszter felszólalása után a párt a javaslatot ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Csontos Imre a buzaértékesitése problémájával foglalkozott és azt az agitációt tette szóvá, amelyet

egy Lessényi nevezetü ember a tiszántuli gazdák körében folytat.

Máyer földmivelésügyi miniszter kijelenti, hogy a kormánynak nincs semmi köze ehez az agitációhoz.

Lessényinek semmiféle meghatalmazást nem adtak, államsegélyt nem kapott és azt kilátásba sem helyezték neki.

A kormány állandóan foglalkozik a buza értékesitésének kérdésével, de nagy nehézségekkel kell megküzdeni.

A párt értekezlet után pártvacsora volt.

Munkanélküliek tüntető felvonulást rendeztek a parlament előtt

Harmincnyolc tüntetőt előállitottak a rendőrök. — Vass miniszter a tüntetéssel kapcsolatban kijelentette, hogy a kormány segit a bajokon.

Budapest, jan. 24. Csütörtökön délelőtt a parlament épülete előtt munkanélküliekből álló csoport tüntetést kisérelt meg. A Kossuth Lajos-tér a képviselőházi ülésnapok megszokott nyugalmát mutatta. Tizenkét óra után néhány perccel azonban hirtelen megélénkült a tér. Az alkotmány-utca felől egy 7—80 főnyi munkáscsoport vonult fel és egyenesen a parlament épületének tartott. Minthogy sürü pelyhekben hullott a hó — a Kossuth Lajos téren elhelyezett őrszemek csak akkor lettek figyelmesek, mikor nagyobbrészt ifjumunkásokból álló csoport tagjai hangosan kezdtek kiabálni:

— **Kenyeret és munkát adjanak!**

Hat rendőrőrszem futólépésben tartott a tüntető csoport felé, a mely ekkor már harminc-negyven lépésnyire közelitette meg a parlament épületét. A rendőrök megállitották a tüntetőket és felszólitották őket, hogy oszoljanak szét.

— Eközben a parlamentből is értesitést küldtek a főkapitánysághoz, tányságra és a VI. kerületi tányságra, valamint az V. kerületi kapitányságra. A főkapitányságról három perc alatt érkezett a Kossuth Lajos-térre egy rendőrtartalék szakasz, — ekkora azonban a tüntetők szétszaladtak. A rendőrök csak kilenc embert tudtak előállitani az V. kerületi kapitányságra.

Tizenkét óra után néhány perccel már ismét csendes volt a Kossuth Lajos-tér. Tiz perccel később azonban ujabb jelentés érkezett a főkapitányságra. A jelentés arról szólott, hogy a parlament előtt szétoszlott tüntetők ismét gyülekeztek a mellékutcákban — és az Andrássy-uton vonulnak az Oktogon felé. Számuk azonban már lényegesen megnövekedett. A főkapitányságról egy lovasrendőr tartalékszakaszt küldtek ki a tüntetők nyomába. Mintegy százötven—százhatvan főnyi ifjumunkás vonult az Andrássy-uton és hangosan kiáltozott:

— Kenyeret és munkát!

Már az Oktogon közelében jártak a tüntetők, mikor a lovasrendőrök utólérték és szétszórták őket. A szétoszlatás természetesen nem ment hangos jelenetek nélkül.

A rendőrök 28 tüntetőt fogtak el,

akiket a VI. kerületi kapitányságra kisértek. — A főkapitányságra beérkezett jelentések arra mutatnak, hogy

előre kitervezett tüntetésről van szó.

A Vadász-utcai V. kerületi kapitányságra fél 1 óráig kilenc embert állitottak elő. — A VI. kerületi Mozsár-utcai kapitányságra az Oktogon-térről 28 férfit és 1 nőt állitottak elő.

Az előállitott tüntetők kihallgatásuk során elmondották, hogy a munkaközvetitőben találkoztak ösz sze s ott beszélgetés közben tervezték ki a tüntetést. A déli órákban a tüntetőket egyenként a rendőr biró elé állitották és megkezdték ügyükben a rendőrbirósági tárgyalást. Közcsendháboritásért és utcai rendzavarásért vonják őket felelősségre.

A főkapitányság intézkedésére egyébként az V. és VI. kerületi kapitányságra előállitott tüntetők közül a főkapitányságra kisértek hat embert, akik a leglármásabban viselkedtek. A sérülési osztályon Szrubián Dezső rendőrfőtanácsos vezetésével megkedzték a hat ember kihallgatását. A nyomozás arra irányul, hogy a felbujtók és szervezők neveit megállapitsa a rendőrség.

Vass miniszter: a kormány a bajokon mindenképpen segiteni akar.

A tüntetésről a Házban ugyszólván tudomást sem vettek, — mert a kormány tagjai éppen ugy, mint a háznagyi hivatal, valamint a teremőrség vezetői és a képviselők is csaknem valamennyien levonultak a főrendiházi traktus földszinti részébe, ahol a muzeum megnyitásának ünnepsége folyt le.

Csak amikor véget ért az ünnepség és a képviselők és miniszterek ismét visszajöttek a Ház folyosójára, akkor futott végig a folyosón a tüntetés hire.

Sem Bethlen István miniszterelnöknek, sem Vass József népjóléti miniszternek nem jelentették, hogy tüntetés folyik, ugy hogy a miniszterelnök csak a Ház ülésének befejezése után vett tudomást a történtekről. — Maga Vass József is ekkor tudta meg és a következőket mondotta a hirlapiróknak:

— A tüntetésről tudomásom egy általában nem volt. Ezt nekem senki nem jelentette. Most hallom először, hogy mi történt.

A népjóléti miniszter megjegyezte, hogy a munkanélküliség kérdésében a népjóléti minisztérium komoly és mélyreható intézkedéseket tett eddig is és tesz ezután is. — Budapesten ma összehasonlithatatlanul jobb a helyzet, mint volt azelőtt, és jobb mint a vidéken. A népjóléti miniszter megjegyezte, hogy a munkanélküliség kérdésében a népjóléti minisztérium komoly és mélyreható intézkedéseket tett eddig is és tesz ezután is. — Budapesten ma összehasonlithatatlanul jobb a helyzet, mint volt azelőtt, és jobb mint a vidéken. A népjóléti miniszter az erre vonatkozó munkálatokat tovább folytatja és a bajokon mindenképpen segiteni óhajt.

Bethlen István gróf miniszterelnökkel akkor közölték a lezajlott tüntetést, amikor a Házból elakart távozni. A miniszterelnök meghallgatta a jelentést, majd közelebbi jelentéseket kért a belügyminisztérium utján.

Nem-e kommunista izgatás?

Este jelentik: Az előállitott tüntetők közül a V. kerületi kapitányságra 15 embert, a VI. kerületi kapitányságra pedig 28 embert állitottak elő. Az előállitottak közül az V. kerületben hatan igazolták magukat, a VI. kerületben pedig kilenc embernek sikerült az igazolás. A többi 28 egyént átkisérték a főkapitányságra, ahol nyomozás indul meg annak megállapitására, hogy a tüntetés vajjon nem valami kommunista agitáció eredménye-e? Az igazoltatások tovább folynak és az esetleg igazoltakat folytatólagosan fogják szabadonbocsátani. Az előállitottak túlnyomó része iparos és napszámos.

Jaj, ha nem lesz magyar katona, halál reánk, ha nincs gyermek

Ravasz László püspök az egykés Baranyában kereszteli a családok negyedik gyermekeit.

Pécs, jan. 24. A dunamelléki ref. egyházkerület püspöke, *Ravasz* László dr felesége kiséretében tegnap ideérkezett, hogy egyrészt érintkezést keressen Baranya ref. társadalmával, lelkészeivel, tanitóival és

az egyke ellen harcz ujabb eszközben állapodjon meg, másrészt pedig belátni azt az igérelét, hogy az egykés Baranyamegye családjaiban negyediknek született gyermekeket megkeresztelje.

Nagy küldöttség fogadta a pécsi pályaudvaron s az egyházak nevében Nyáry Pál, a felsőbaranyai egyházmegye esperese köszöntötte Ravasz püspököt. A pécsi ref. templom szinültig megtelt a város és megye közönségével. Nyáry esperes imája és bibliaolvasása után Ravasz László ment fel a szószékre és a zsoltárok könyvéből vett idézetek alapján beszélt:

— Itt van most Baranya egyházainak lelkészi kara és itt van az annyiszor támadott, annyiszor megcsufolt, szégyenkező, de egyben reménykedő Baranya lelke is.

Felhatalmaztattam annak kijelentésére, hogy e pillanatokban Magyarország kormányzója is velünk ünnepel. Azt a tényt t. i. hogy a negyedik baranyai gyermekeket keresztelhetem, a magyar állam fejlődése nemzeti szempontjából is jelentős dolognak tartja.

Ezért tolmácsolhatom az ő köszöntését és áldáskivánságát. *A gyermek élet és halál kérdése.* Pécs és Baranya Magyarország határán állanak és ádáz ellenség néz ránk, sőt többet mondok, egész Európának rajtunk kivül levő darabja, mint halálgyürü vesz körül bennünket.

Jaj, ha nem lesz magyar katona, — halál reánk, ha nincs gyermek, amikor ellenséggel kell szólni a kapuba.

Ha tisztán statisztikai adatokra támaszkodnánk, könnyü lenne kiszámitani, hogy ezen az uton tovább haladva,

mikor fogy el Baranyában és Somogyban az utolsó kálvinista magyar.

A püspök beszéde igen mély hatást váltott ki a jelenlevőkből. Ravasz László imája után vonultak be

a keresztszülők az ujszülött gyermekekkel,

a püspök az Ur asztalához lépett és ott végezte el a keresztelést.

Megkeresztelte többek között Mese József bányász 8-ik gyermekét is, azonkivül 4 más gyermeket. Az istentisztelet után lelkészi értekezlet volt, a papnék pedig külön gyülést tartottak Ravasz Lászlóné és Nyáry Pálné elnöklésével.

Kétmillió darab 5 pengős és ötmillió darab kétpengős ezüstpénzt vernek

Papir ötpengősök helyett ezüst pengősök kerülnek forgalomba.

Budapest, január 24. A pénzügyminiszter ma terjesztette be a képviselőházban az öt- és kétpengős ezüstérmék veretéséről szóló törvényjavaslatot. A forgalomban ezidőszerint egy pengőnél magasabb névértékü pénz bankjegy formájában szerepel, az ötpengős bankjegyek azonban a cimletek alacsony volta miatt sokkal jobban vannak igénybevéve a forgalom által, mint mint más nagyobbcimletü bankjegyek, ernek folytán élettartamuk rövid, és még sürübb áteserélés esetén is a pénzek nagyrésze megviselt állapotban forog a közönség kezén. Ez a körülmény az ötpengős bankjegyek bevonását és helyette ezüstérmék kibocsátását teszi indokolttá. Az uj érmék finomsága azonos lesz az egypengős ezüst érmékével, súlyuk pedig értékűknek megfelelően arányos, azaz a kétpengős ezüstérmék, az egypengősnek kétszerese, az ötpengős pedig ötszöröse lesz. Az érmék elő és hátlapjai hasonlók lesznek az egypengősöhez. A pénzügyminiszter egyelőre kétmillió darab ötpengőst és ötmillió darab kétpengős ezüstérméket fog veretni és az érmék előreláthatólag ez év második felében kerülnek forgalomba.

Kétszáz kommunista kifosztott és felgyujtott egy kinai várost.

Kinai lapjelentés szerint Hwanging városát kétszáz jól szervezett, felfegyverzett kommunista megszállta, kifosztotta, majd felgyujtotta. Három benszülöttet megöltek és egy öreg asszonyt elevenen megégettek. A város segitségére siető kinai önkénteseknek sikerült a bandát szétugratni. Husz kommunistát megöltek.

Háromszáz halottja és kétezer sebesültje van a kumani földrengésnek.

Páris, január 24. A venezuellai követ közli, hogy hivatalos adatok szerint a kumani földrengésnek 300 halottja és mintegy kétezer sebesültje van.

Klebelsberg kultuszminiszter a sárospataki református tanintézetekért

A kultuszminiszter kijelentései a kálvinista felső oktatásról.

Budapest, január 24. Csütörtökön délben Dókus Ernőnek, a református konvent elnökének vezetésével küldöttség kereste fel Klebelsberg kultuszminisztert, akitől a sárospataki református tanintézetek ügyének felkarolását és támogatását kérte.

A küldöttségben résztvettek Ravasz László és Perényi Zsigmond báró, Puky Endre, Farkas Géza, Szabó Zoltán képviselők, a tiszáninneni ref. egyházkerület összes esperesei és gondnokai.

Dókus Ernő a tiszáninneni református egyházkerület s a sárospataki diákok országos szövetségének nevében meleg köszönetet mondott a miniszternek, amiért személyesen kereste fel a sárospataki főiskolát. A főiskola 400 év alatt nagy szolgálatot tett a magyar kultura ügyének s hivatva van, hogy mint őrtálló a határvidéken, további nagy szolgálatokat tegyen.

Az ősi iskola internátus nélkül form nem állhat és elsorvad.

Az egész magyar református egyházak nevében, amelyeknek a sárospataki iskola mindig mintegy bástyája volt, kéri a minisztert, hogy segitséget nyujtson s akkor a Bodrog-parti Cambridge történelmének lapjai Rakóczi, Lorántffy, Perényi s az iskola többi nagy jótevői között fogják áldani nevét.

Janka Károly, a főiskola gondnoka köszönte, hogy a miniszter hajlandónak mutatkozott a főiskola támogatására és *240 ezer pengős államsegélyt kilátásba helyezett, azonban további 40 ezer pengő évi annuitásos segélyre van szükség.*

A kultuszminiszter a szónokok beszédére válaszolva ezeket mondta többek között:

— Egészen elhibázott politikának tartanám, ha valaki azt a kérdést vetné fel, hogy a kulturális épités munkája az állam, vagy a történetj egyházak feladata-e. A „vagy" helyett én az „és" szócskát teszem. Mert igen sokáig külső nyomás folytán a magyar állam nem is volt abban a helyzetben, hogy számottevő áldozatokat hozhasson a magyar iskolák érdekében sezekben a nehéz századokban a történeti egyházak képviselték a magyar művelődési és iskolaügyet Ezért rut hálátlanságot látnék abban, hogy a magyar állam, amikor az iskolák támogatására most már nagyobb összeget tud forditani azt mondaná: hogy nem kérek a közreműködésükből és nem is támogatom őket. *Nagy hálátlanság volna, ha az állam az ujjáépités gondolatát össze nem kapcsolná a történeti egyház ujjáépitésének gondolatával.* Igy itélem meg a sárospataki tanitóképző intézet gondolatát is. Kérem méltóztassanak két teljhatalmu megbizottukat kijelölni, akik egy-két napig Budapesten maradnának, akikkel e régóta húzódó ügyet referenseimmel együtt megbeszélném. (Helyeslés.)

A protestántizmus felvirágzásának magyarázatát mindenkor abban látiam, hogy a protestantizmusnak sikerült a haladó külföldi irányzatokkal összekapcsolni.

Ez a jövönk érdekében különösen fontos, a katholikus magyarok könnyebben tudnak a katholikus nemzeteknél, *igy az olaszoknál rokonszenvet ébreszteni hazánk fájó kérdései iránt, a protestánsok pedig könnyebben orientálódhatnak a protestáns nagy külföldi nemzetek irányába* (Éljenzés.)

Ez az a szempont, amely szükségessé teszi, hogy Sárospatakon angol irányzu középiskolai internátus létesüljön.

Amikor önöknél Sárospatakon megjelentem, ugy éreztem, hogy megszentelt talajból a magyar szellemnek óriási friss forrása buzog fel és lehetetlennek tartom, hogy ezt ne haszositsuk. (Ugy van.) Oda kell vinni a magyar ifjuságot, ahol a magyar történeti érzés ereje friss forrásból fakad. A kis városok sokkal kedvezőbbek iskolák elhelyezésére, akármit mondjanak is a Budapesten kivül semmit nem látó fővárosiak, mint a nagyváros. Azonban az eredeti program kibővült nemesak a református tanitóképző intézet internátusával, hanem a Tisza parti intelligencia gyermekei részére szükséges *angol irányu internátussal*, tehát egy helyett két internátusról, sőt tulajdonképen a theologiai kar internátusával együtt három internátusról van szó. Ezt a nagy koncepciót az eddig kilátásba helyezett összeg nem fedezi. — Megigértem és minden erőmmel rajta leszek, hogy a kultusztárca 1930—31. évi költségvetésébe felvegyem a 240 ezer pengő államsegélyt. Most értesültem arról, hogy még évi 40 ezer pengő anuitásra is szükség van. Ezt szintén meg fogom tárgyalni a pénzügyminiszterrel.

Végül Kazinczy Gábor a sárospataki diákok országos szövetségének elnöke közel 3 ezer diák nevében kéri a minisztert, hogy hallgassa meg a sárospatakiak kérelmét, amire a miniszter ismét megigérte, hogy minden tőle telhetőt megtesz.

Elsüllyedt két gőzös.

Páris, január 24. A gibraltári rádióállomás jelenti, hogy a Penelope gőzöst tegnap este 10 óra tájban az északi szélesség 39 fokán és percén, valamint a nyugati hosszúság 9 fokán és 39 percén a legénysége kénytelen volt elhagyni, mert a hajó süllyedőben volt.

Sanghai, január 24. Heng-Cseng gőzös, amely ezelőtt Németország tulajdona volt és amely most szenet szállított Sanghaitól, mintegy 100 mértföldnyire, viharban elsüllyedt. 40 ember a tengerbe fúladt, a hajó egyik tisztjét és a legénység 19 tagját, akik egy mentőcsónakban hánvódtak két napig, étlen szomjan, megmentették.

Szenzációsak!

Ball-Band Indiana hócipői — Divatcipőjei

Egyedüli árusitóhely Debrecenben

Benyátsi cipőosztály

Gyári talpbavésett ár minden pár cipőn.

Kommunista izgatás a cseh hadseregben

Prága, jan. 24. A „Narodni Listi" irja: A gödinyi és bizenci helyőrségekben erős kommunista agitálás folyik. A katonák körében államellenes és antimilitarista röpiratokat találtak. A kommunista pártszervezet helyiségében több lázitó röpiratot koboztak el.

A szerb diktatura feloszlatta a magyar pártot is

A családi névviselést is megreformálják.

Zágráb, jan. 24. A zombori főzsupán elrendelte az országos magyarpárt feloszlatását. A német pártról egyelőre még nincs hir.

Belgrád, jan. 24. A belügyminiszter ma feloszlottnak jelentette ki a radikális néppártot, a demokratapártot, a független demokratapártot, a jugoszláv földmivespártot, a szociálista pártot, a nők pártját és a balkáni parasztpártot.

Délután a rendőrség kiküldöttei megjelentek e pártok helyiségeiben. A pártok irattárát és pénzét lefoglalták, helyiségeit pedig lepecsételték.

Belgrád, jan. 24. A lapok szerint a belügyminisztériumban törvénytervezetet készitenek, amely szerint a jugoszláv királyság férfi állampolgárai vezeték- és keresztnevük mellé atyjuk keresztnevét a nők pedig férjük keresztnevét használni kötelesek.

A tél borzalmai Lengyelországban

A farkasok széttéptek egyasszonyt és két gyermekét. Négyszáz vonat akadt el.

Varsó, január 24. A napok óta tartó hózivatarok Lengyelországban mindenütt súlyos forgalmi zavarokat idéztek elő. Hétfő óta 120 személyvonat és 270 tehervonat akadt el a hófuvásban. Az északnyugati tartományokban, a danzigi és poseni vasutigazgatóság területén 250 táviró- és telefonpózna rongálódott meg. A vonatok mindenütt félnapos késéssel közlekednek. A lengyel vasutigazgatóság 240 hóekét és 140.000 munkást állitott be a behavazott vonalak megtisztitására.

A nagy hóvihárok és a dermesztő fagy kicsalta a farkasokat az erdőből. A farkasfalkák berontottak a falvakba és megtámadták az embereket Merkovice mellett egy tanyán farkasok széttéptek egy asszonyt és két gyermekét. Kelet-Lengyelország egyik nagyobb községében egy 50 éves férfi és két apróbb gyermek estek a farkasok áldozatául.

Cena bég rokonai bosszut állanak a gyilkosságért.

Belgrád, jan. 24. Gani bég, aki ezidőszerint itt tartózkodik, a Vreme munkatársa előtt kijelentette, hogy Cena bég családja módot fog találni arra, hogy a család legtekintélyesebb tagjának meggyilkolásáért borzalmas bosszut álljon. A családnak 70 tagja van és mindeniknek vannak barátai. Gani bég hangsulyozta, hogy a bossza müvének előkészitéséhez csak most kezdett hozzá.

Zogu király reformjai.

Budapest, jan. 24. Albániában Zogu király különböző reformokat léptetett életbe. A munkaszünet hivatalos napja ezentul nem péntek, hanem vasárnap lesz.

Trockij megszökött a számüzetésből.

Londoni lapjelentés szerint Trockij megszökött szibériai számüzetéséből és már meglehetősen nagy tábort gyüjtött maga köré.

Burg Ignátz

bádogos és vízvezeték szerelő mester

Csapó ucca 11. sz.

22 év óta fennálló műhelyemben bádogos- és vízvezeték-szerelési munkálatokat, valamint azok javitását szakszerüen, pontosan, a legjutányosabb árak mellett készitek.

Költségvetés díjtalan. **Telefon 9-59.**

Február 5-én hirdetnek ítéletet az Erdélyi-pörben

Befejezte a bíróság a bizonyitási eljárást. — A védő egész sereg inditványt tett, de a bíróság elutasitotta azokat. — Az utolsó tanu vallomása.

Budapest, január 24. Az Erdélyi per csütörtöki tárgyalásán Falaky szavazó bíró elősször Madách-gimnázium átiratát olvasta fel, mely szerint Erdélyi **Béla nevü tanuló ott érettségi vizsgálatot sohasem tett, sem annak letételét nem kisérelte meg.**

Tanuvallomások ismertetése.

Ezután tanuvallomások ismertetésére került a sor.

Demeter Ödön hirlapiró, aki **Klár Zoltán** útján **Rácz Vilmosnál** ismerkedett meg Erdélyivel. Ez a tanu az, aki azt a levelezőlapot kapta, amelyben Erdélyi azt irja: A muri rendes, Forgács Anna pedig: **„csak a környezet változott, a verés megmaradt".**

A következő felolvasott vallomás a külföldön tartózkodó dr Fülöp Vilmos ügyvédé, aki a Faubel-Szlavnich-céget képviselte és akinek a Carltonban az ál-Kun Andrást bemutatták. Erdélyi megbüntetését, mint sértett nem kivánja.

A sürgönyök.

Ezután felolvasták a perben szereplő sürgönyöket.

Millstattból a Feuer- és Erdélyi-családnak szól az első két sürgöny: **„Anna szerencsétlenül járt, agyrázkódásban meghalt. Temetése pénteken".**

Egymásután két sürgönyt a Faubel cégnek: **„Anna balesetét biztositónak bejelentsd" és „vasárnap pesti lakásomra telefonálj".**

Az utolsó sürgöny Erdélyi Márknénak igy szól: **„Szombaton érkezem Béla".**

A berlini iratokat ismertették ezután a vádlott hamis diplomájára vonatkozóan. **Erdélyi állitólagos diplomáját az egyetemi hatóságok hamisnak jelentik ki és hamisitva van Schmidt Gerhard dékán aláirása is,** amint azt a dékán eskü alatt vallia Hamis a diploma papirja és pecsétje is.

Az osztrák tanuk vallomása.

Következik az osztrák tanuk vallomása Greill vizsgálóbiró előtt.

Következik a Schneeweiss-féle jegyzőkönyv felolvasása, amely végeredményében csupa ismert adatot tartalmaz.

Az iratok további ismertetése során **felolvassák Wolff Rózsi, Löw Minna, Schiermacher Lili és Kromleiter Rózsi millstatti tanuk vallomását,** akik a millstatti verekedésekről mondanak el részleteket.

Wilacher Hans tanitó, a zuhanás helyére vonatkozóan tesz vallomást.

A védő a legtöbb vallomás ismertetése miatt semmiségi okot jelent be.

Az elnök ismerteti a berlini rendőrség átiratát, amelyben arról értesiti a budapesti rendőrséget, hogy **Erdélyi Béla a hallei egyetemre történt beiratkozásakor egy eredeti Röser-keres kedelmi intézeti érettségi bizonyitványt csatolt be.**

A bizonyitás kiegészitése.

Az elnök felhivja a vád- és védelem képviselőjét, terjesszék elő a bizonyitás kiegészitésére irányuló inditványokat.

Temesváry ügyész bejelenti, hogy nincs inditványa.

A védőnek azonban van. Hangsúlyozza, hogy a védelem álláspontja az hogy ez a peranyag, amelyet a vizsgálat során szereztek be, — bár elismeri hogy a főtárgyalás sok uj adatot produkált — még mindig kiegészitésre szorul. Ezért inditványozza, hogy a bíróság rendeljen el uj helyszini szemlét és az iratokat, valamint az orvosi szakvéleményeket küldje fel az igazságügyi orvosi tanácshoz.

Rosszúl lesz az egyik vádlott.

Amikor a védő inditványának indokolásához kezdene, feláll **a vádlottak padjáról Danielszky és kéri az elnököt, hogy rosszullétére való tekintettel, pár percre engedje meg, hogy a termet elhagyhassa.**

Az elnök erre szünetet rendel el.

A szünet után a védő folytatja az előterjesztést.

— A lelet és a hozzáfüzött vélemények határozatlanok és ellentmondók mondja, majd pedig megállapitja hogy „Ellentétek vannak az orvosi véleményekben is". Hangsúlyozza hogy az összes szakértők közül egyedül csak az ellenőrző szakértő vett részt a klagenfurti vizsgálaton.

Az igazságügyi orvosi tanácsnak kell döntenie a veronálmérgezés fontosabb kérdéseiről, igy a veronál felszivódásáról, a mérgezés után beállott fluktuációiról és idegen kézzel történt veronálmérgezés lehetőségéről.

Veronállal való bódítás után a megzsinegelés meddig tart?

Ezt a kérdést most a védő akarja megmagyarázni az orvosszakértőknek

— Hogy a tetes balkézzel csavarhatta a zsineget, ez egyszerüen önkényes megállapitás, — folytatja azután. A mikroszkópikos metszet azt mutatja, hogy ez a nyom halál után keletkezett.

Meghivom a budapesti Orvosegyesület minden tagját, győződjenek meg erről és ha csak egy is akad, aki az ellenkezőt állitja, visszavonom érvelésemet.

— Ez törvényes kifogásom, — mondja a védő — **és nem irányul személyek ellen. Én ünnepélyesen megkövetem Minnich professzor urat, ha azt hiszi, hogy személyében akartam megbántani, ha éles vitába keveredtem vele. Én soha személyeskedni nem akarok.**

A védő uj szakértőket kér.

— Most állapitjuk meg, — folytatja a védő, hogy a szakértőket 1927. dec. hó 5-én rendelték ki, a múlt tárgyaláson pedig a szakértő ur kérdéseimre kijelentette, hogy első véleményét telefonon aznap adta az ügyészség vezetőjének, amikor az iratokat megkapta. Ebben az ügyfélegyenlőség flagráns megsértését látom. Az ügyészség a kirendelés előtt adta ki a törvényszéki szakértőnek az iratokat, melyeknek elolvasása után a szakértő egyoldaluan informálta a vád képviseletét.

— Minden tiszteletem a személyek iránt, de ez egy perjogi aggály és ezért kérek uj szakértőket. Változatlan a tiszteletem a szakértők tudása, egyénisége és véleménye iránt, de ebben a perben, perjogi szabálytalanság történt és ez megsértette a védelem érdekét.

Ki lakott a 45-ös szobával szemben.

— Bizonyitani kivánom még, — mondotta a védő, — hogy 1928. aug hó 24-én, délután Thin Hilda együtt távozott a szobából Erdélyivel, vagy legalább is távozásuk között csak perenyi időköz van. Inditványozom tehát, méltóztassék az osztrák bíróságokat megkeresni annak megállapitása végett, hogy augusztus hó 24-én ki lakott a 45-ös szobával szemben, mert eredetileg erre nem terjeszkedett ki senki. Megállapitandó, hogy látta-e a szemben lakó vendég távozni Thien Hildát és azt, hogy mikor távozott.

A védő negyed 2 órakor fejezte be előterjesztését a bizonyitás kiegészitése tekintetében.

Elutasitják a védő inditványát.

A bíróság elrendeli a jelenlevő Bencze Ferencné tanukénti kihallgatását és dr Plattner József eskü alatt kihalgatott tanu vallomásának felolvasását, különben a **védőnek a bizonyitás kiegészitésére vonatkozó többi inditványát teljes egészében elutasitja, meri azokat feleslegesnek tartja.**

A védők a bizonyitáskiegészitési inditványok elutasitása miatt semmiségi okot jelentenek be.

A temetés pap nélkül történt.

Falaky szavazóbiró felolvassa dr Plattner millstatti plébános vallomását, mely szerint a temetés **rabbi és lelkész nélkül történt.** Erdélyi azt mondia, hogy ezt egyszerüen akarják elintézni, a végleges temetés Budapesten lesz. A temetés után Gáldy száz schillinget adott át a plébánosnak, aki erre nem volt elkészülve. A tanut vallomására megeskették.

Az utolsó tanu.

Következik a nagy per utolsó tanujának özvegy Bende Ferencné iparművésznőnek a kihallgatása, aki Forgács Annának ruhákat készitett.

Egyszer, 1925 ben felkereste őt Forgács Anna, akinek álmatlanságról panaszkodott.

— Nagyon szivesen rendelkezésére állok, — mondotta akkor Forgács A. adhatok annyi veronált, hogy akár meg is ebédelhet belőle.

Ezekkel a szavakkal a retiküljéből elővett egy zsebzacskót és egy puderpamacsot s 15 vagy 20 papirba csomagolt port, mindegyikre rá volt irva, hogy micsoda. Ebből adott egyet.

Schadl elnök a tőle még nem hallott pergőtüzét a kérdéseknek zudítja a tanura.

— Mennyi lehetett az az egy por?

— Fél gram.

— Más porok is voltak a zacskóban

— Igen, sárgaszinü kokain, de volt kokain üvegfiolában is. Amikor Forgács Anna ott volt nálam, balkezére öntött egy kicsit belőle és az orrával felszippantotta.

— A kokain milyen szinü?

— Olyan drapp szinü por volt.

— Szóval magát is megkinálta?

— Igen és azt mondta, hogy akár jól is lakhatok annyi van neki. Nekem egy veronált adott, én azonban megijedtem ennyi sok szertől, mert ismertem azok káros hatását. Megkérdeztem: honnan szerezte.

Forgács Anna elmodta, hogy veronállal él és enélkül egyáltalában nem tudna élni. Kiskora óta szedi ezeket a mérgeket. Elmondta azt is, hogy jött rá először. Valamilven Endre nevü, most már nem tudom pontosan, hogy Horváth, vagy Varga nevü dr-ok adtak neki először.

— Mit mondott Forgács Anna, hogy miért szedi? — kérdi az elnök.

—Mert roppant ideges, de erről sem anyja, sem más nem tud.

— Amikor nálam volt Forgács A., valami történt még, de erről nem beszélhetek emberek előtt, csak zárt tárgyaláson, — folytatja a tanu.

— Forgács Annával kapcsolatban van ez a dolog? kérdi az elnök.

— Igen, válaszolja özvegy Bencéné.

— Hát csak mondja el, hogy mitént.

A tanu azonban az elnök és Temesváry ügyész biztatására sem mondja el, hanem áttér arra, hogy két izben egy urral jött hozzá Forgács Anna. Az ur monoklit viselt, racsolt, nagyon affektált és idegen akcentussal beszélt

Forgács Anna az idegen ur kérdésére, hogy mennyi jár a ruháért, azt válaszolta, hogy 400.000 korona, mit az illető ur le is tett az asztalra. **Forgács Anna azután megint eljött és 230 ezer koronát elvitt és csak 100.000 koronát hagyott ott.** Arról, hogy kokaint szedett volna Forgács Anna, a tanu nem tud. Egy izben Forgács A. egy veronálport tett le az asztalra és főle ballotta, hogy orvosoktól kapja a veronált.

A bíróság mellőzte a tanu megeskettését.

Az elnök ezután számbavette az összes bünjeleket, köztük azt a kis koffert, amely az Erdélyi-családé és azt is, amelyben Forgács Anna ruzsa és egyéb dolgai voltak.

Befejeztetett a bizonyitási eljárás. Itélet február hó 5-én.

A bünjelek számbavétele után az elnök kijelentette, hogy ezzel a bizonyitási eljárást befejezettnek nyilvánitja és felkéri az ügyészt, hogy **szombaton délelőtt 10 órakor terjessze elő vádbeszédét.**

Az ügyész vádbeszéde után a védő felszólalása fog következni, ezután pedig Borsos, Filó és Danielszky védőinek felszólalására kerül a sor.

Kedden délelőtt fél 10 órakor Erdélyi Béla védője terjeszti elő védőbeszédét és előreláthatóan csütörtökön mondja el az ügyész és a védő viszonválaszát.

Az itélet kihirdetésére, tekintettel arra, hogy a bünper nagy anyaga hosszabb tanácskozást igényel, csak a jövő hét keddjén, vagyis február hó 5-én kerül sor.

Ezzel a csütörtöki tárgyalás, délután 2 órakor véget ért.

Szolnok megye közigazgatási bizottsága vizsgálja ki dr. Erdős szeboszlói polgármester ügyét.

Hajduszoboszló, január 24. A városi képviselőtestület tudvalevően miniszteri biztos kiküldését kérte a belügyminisztertől az egész városi közigazgatás felvizsgálása céljából. A pártatlan vizsgálat biztositása céljából: a vasárnapi városi közgyülés félbeliletményének meghagyása mellett, a vizsgálat végleges befejezéséig felfüggesztette Erdős Kálmán polgármestert állásától. A belügyminiszter most arról értesitette a várost, hogy a vizsgálat lefolytatására Szolnok vármegye közigazgatási bizottságát küldi ki.

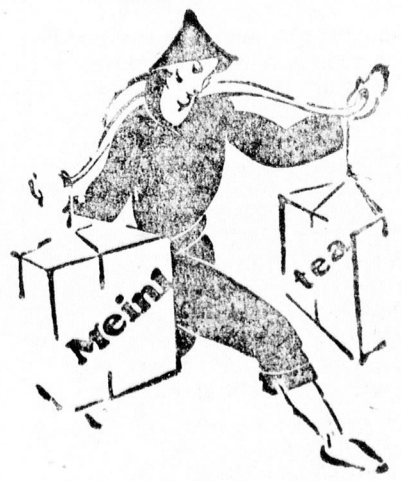

QUEEN'S BLEND

A legnemesebb aranylevelü indiai teafajták (Golden tips) keveréke. A legfinomabb Darjeeling erőteljes izével, gyönyörü sötét felöntés.

kb. ¼ angol font P 4.40.

Rövid ülése volt a képviselőháznak

Budapest, jan. 24. A Ház csütörtöki ülésén Vass József népjóléti miniszter beterjesztette a gyógyfürdőkről, az éghajlati intézetek, a gyógyhelyekről, az üdülőhelyekről és az ásvány és gyógyvizforrásokról szóló törvényjavaslatot. Külön böző bizottsági jelentések befejezése után áttértek napirend szerint a könyvtári és muzeumi bizottság jelentésének tárgyalására. Pekár Gyula a muzeumi bizottság elnöke elismeréssel adózott Szcitovszky Bélának és Zsitvay Tibornak a parlamenti muzeum megalkotásáért. A jelentést a Ház tudomásul vette. Majd Zsitvay Tibor elnök intézett nehény szót a Ház tagjaihoz a parlamenti muzeummal kapcsolatban é sannak megnyitása miatt az ülést felfüggesztette.

Egy óra tájban nyitotta meg ismét az ülést az elnök. Kisorsolták Endre Zsigmond összeférhetetlensége ügyében az itélőbizottság 12 rendes és 3 pótagját, akik azonnal lették az esküt és tanácskozásra vonultak vissza.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter beterjesztette a magyar-belga clearing egyezményről, továbbá az 5 és 2 pengős ezüst érmék veretéséről szóló törvényjavaslatot. Beterjesztette ezután a pénzügyminiszter *a biztositási ügynökök jogviszonyának szabályozásáról* szóló törvényjavaslatot, majd a Ház elhatározta, hogy legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja, amelynek napirendjén szerepel a kenézlő-balsai vasutvonal engedélyezéséről, továbbá a honvédség ellátásáról, valamint a borelőállitásról, hamisitásának megakadályozásáról szóló törvényjavaslatok tárgyalása.

Marcel Journet és a debreceni közönség

A fővárosi lapokból mindenki olvashatta azt a kivételes sikert, a melyet **Journet** aratott. Vendégjátékát meg kellett hosszabbitani, mert a magasan felemelt helyárak mellett is zsufolt házak hallgatták végig a világhirü énekest.

A Zenekedvelők Köre negyedik bérleti estéjén **ma este fog énekelni** a nagy művész, akiről köztudomásu, hogy francia lapokban megjelent interjukban Magyarország igaz barátjának mutatkozott.

A debreceni közönség ujabban felvette azt a rosz szokást, hogy fél 9 órakor jön hangversenyre. Ezzel idegessé teszi a művészt, a kik a pontos kezdéshez szoktak, — zavart csinál a fütésnél, mely pontosan órára van beosztva, ugyhogy a terem kihül.

A Bika Rt., ahol a Kör panaszt tett a terem elégtelen fütése miatt, hosszabb szünetet kiván, amely alatt a légfütést ismét megindítják.

Ez csak ugy lehetséges, ha a hangversenyt pontosan kezdik, — mert a legtöbb művész az éjjel 12 órás vonattal elutazik.

A Zenekedvelők Köre már csak az oly nagy művész, mint **Journet** személyére tekintettel is nyomatékosan kéri a közönséget, hogy a bevált rend szerint helyeiket nyolc órakor elfoglalni szíveskedjék. — A gyönyörü müsort csak igy lehet **pontosan betartani.**

Egyszerüsitik a forgalmiadó rendszerét

Megszüntették a forgalmiadóellenőri intézményt. —

Budapestről jelentik, hogy a a forgalmiadóellenőri intézményt a pénzügyi kormány a legrövidebb időn belül meg fogja szüntetni, mert Wekerle Sándor az egész forgalmi és fényüzési adórendszert új alapokra kívánja helyezni, a behajtási módozatokat meg akarja vátloztatni és enyhíteni akarja a vegzaturákat.

Wekerle a forgalmiadóellenőri intézmény megszüntetését fokozatosan kívánja megvalósítani. A forgalmiadó általányozási rendszer bevezetése már régebben megindult, a pénzügyminiszter már kiadta az errevonatkozó rendelkezéseket.

Összesen 326.000 forgalmiadó befizető van az országban, ezek közül 220.000-rel szemben már az általányozási rendszert bevezették.

Mint illetékes helyen közölték, folyamatban van az a munka, amelynek az a célja, hogy a többieknél is az átalányozási rendszert léptessék életbe, ahol csak lehetséges. Első sorban gondol a pénzügyi kormány azokra az érdekeltségekre és szakmunkákra, amelyekkel együttesen valósítható meg az általányozás.

Az errevonatkozó tárgyalásokat a pénzügyminisztérium a szakmákkal és az érdekelt üzletágakkal egyenként folytatja.

Igy a kávésokat, ékszerészeket és általában a legkülönbözőbb szakmákat vonták bele ezekbe a tárgyalásokba. Az egyes érdekeltségek, maguk számították ki, hogy az egyének által fizetett forgalmiadó alapján az összességnek mennyi adóáltalányt kellene fizetni.

Erre az összegre azután megtörtént a pénzügyminisztérium megállapodása és a szakmák vállalják a garanciát azért, hogy az általányösszeget megfelelően felosztják.

A pénzügyminisztérium elsősorban vidéken, azután pedig a fővárosban szünteti meg a forgalmiadóellenőri intézményt.

Hét hónapi börtönre ítélték az elzüllött nyelvtanitót, ki ellopta a kormányzó feleségének retikülјét

A templomban történt a lopás.

Budapest, január 25. Még a mult év decemb. 17-én lopás történt a Szervita téri templomban. A kormányzó neje végezte ott ájtatosságát és mire távozni akart, retikülјét — amelyben egy értékes aranycigarettatárca és 60 pengő volt, — valaki ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást, amely alig néhány óra alatt eredménnyel is járt. Egy zálogházban elfogták Vámos Jeromos ügynököt, amikor éppen a kormányzó nejének arany-cigarettatárcáját akarta elzálogositani. Jeromos a rendőrségen elmondta, hogy a tárcát Vasdinyei Dezsőné, francia nyelvtanárnőtől vásárolta olcsón. — Ugy Vasdinyeinét, mint Jeromost letartóztatták és az ügyészség az egyik ellen lopás, a másik ellen pedig orgazdaság cimén emelt vádat. A büntetőtörvényszéken Horváth Géza dr., törvényszéki biró, mint egyes biró, ma tárgyalta ezt az ügyet.

Prémgalléros, kopott kabátban állott a biróság elé a bubifrizurás Vasdinyeiné, aki csak néhány szót tud magyarul és védekezését is francia nyelven adja elő. Szavait a törvényszéki tolmács tolmácsolja. Elmondja, hogy leányneve Schulz Mária Karolina Salome, dimnáziumi érettségit tett és tanitónői oklevelet is szerzett; büntetlen előéletü.

— Nem akartam én lopni, — védekezik a vádlott, — csak ájtatoskodni mentem a templomba.

— Hát ha nem akart lopni, miért lopta el mégis a padból a retikült?

— Én, kérem, azt sem tudtam, kicsoda az a hölgy, de különben sem láttam senkit a retikül mellett, melyet a padon nyitva találtam.

— Hát hogyan vitte ki a retikült a templomból? — kérdi a biró.

— Hát csak a kezembe vettem és kimentem vele.

— Látja, ez nem igaz. Maga a rendőrségen elismerte, hogy a retikült a maga nagy retiküljébe takarta és ugy csempészte ki a templomból, mert az eltünt tárgyat akkor már mindenki kereste.

— Én egyáltalán nem láttam, hogy valaki kereste volna.

Ezután arról ad számot a vádlott, hogy mit csinált a lopás után. Betért egy Rákóczi uti vendéglőbe, ahol megebédelt, azután a retikülben volt tárgyakat: a lorgnetot, ezüst-ceruzát, puderdobozt, aranycigarettatárcát és egy ezüstfésüt kitette az asztalra.

— Hát ezt miért tette? — kérdi a biró, — talán be volt rugva?

— Nem, csak meg akartam mutatni a pincérnek, mert tudni akartam, hogy miből készültek ezek a tárgyak.

Vámossal a vendéglőben ismerkedett meg, akinek azt mondotta, hogy ezek családi tárgyak. Vámos azt mondta neki, hogy a cigarettatárca nem értékes dolog és ezért tiz pengőért adta el neki.

Vámost hallgatta ki ezután a biróság, aki azzal védekezett, hogy nem tudott a tárgyak lopott voltáról. Még az ügyben eljárt detektiveket is kihallgatták, akik azt vallották, hogy amikor Vasdinyeinére a lakásán rátaláltak, annyira be volt rugva, hogy csak másnap lehetett kihallgatni.

A bizonyitó eljárás befejezése és Kovács Béla ügyészségi alelnök vád beszéde után a törvényszék bünösnek mondta ki Vasdinyei Dezsőnét lopás büntettében és ezért 7 hónapi börtönre ítélte.

Vámos Jeromos Frigyest orgazdaság vétségében mondták ki bünösnek és ezért három hónapi fogházra ítélték.

Az ügyész sulyosbbitásért felebbezést jelentett be, de felebbeztek az elitéltek is.

Mindenkit érdeke!

Nem csináltam sikerült vételt és mégis vagyok abban a kellemes helyzetben, hogy

3 méter gyapjuszövetet

a legszebb színekben, gyapjuserges teljes hozzávalókkal egész éven át **58 pengős** árban a tisztelt vevőközönség rendelkezésére bocsátok. Vételkötelezettség nélkül kérem megtekinteni.

Kupfer Posztóraktár Kistemplom-utca

Höchtl Margit diadalmas fővárosi sikere

Höchtl Margit a Vigadóban a Székesfővárosi Zenekarral hangversenyezett vasárnap. A fővárosi sajtó ujból felfedezi Höchtl Margitot és a legnagyobb magyar zongoramüvésznők közé emeli. A külföldi viszonylatban is mértékadó „Pester Lloyd" például ezt irja róla: „Höchtl Margit vérbeli müvésznő. Nemcsak minden technikai megvan az ujjaiban, hanem a mü költői tartalmát egész finom lelkével átérzi. Minden természetesen, finoman, ragyogóan áll előttünk, akár brilliáns technikával veszi a legszéditőbb futamokat, akán lendülettel veti oda a friss ritmusokat, akár egész szivével gyöngéden adja vissza Chopin fantasztikus álmait. A hallgatóság viharos tetszéssel ünnepelte a kitünő müvésznőt".

Höchtl Margitot e kritika nyomán már egy külföldi impresszário is felkereste. — Höchtl Margit nagy sikere bizonyára megelégedéssel tölti el a müvésznY debreceni zenekedvelő hiveit és dicsőségére válik a városi Zeneiskolának, mely ezt az istenáldotta tehetségü müvésznőt tanárai közt tisztelheti.

Galánffy Lajos zene-estje

Debrecen város müértő közönsége igen nagy érdeklődéssel várja városunk szülöttének: Galánffy Lajos zenemüvésznek február 2-án, a városi zeneiskola hangversenytermében tartandó zongora-estjét. A fiatal müvész már tavaly is gyönyörködtette meleg és finom játékával a meghallgatására összejött telt házat s hisszük, hogy azóta még jobban megizmosodott müvészete megint igazi élvezetet fog szerezni azok részére, akik a komoly, klasszikus zenét szeretik.

A mostani szereplés annyival inkább érdekes lesz, mert az ifju müvész, aki különben Kodály Zoltán tanitványa, saját szerzeményü Prelude-jével és Allegro-jával is szerepel a müsoron.

Jegyek még korlátolt számban kaphatók Springer József könyvkereskedésében, Piac utca 34. szám alatt.

A kézmüves kamara ügye.

Szentes, január 24. A szentesi ipartestület rendkivüli közgyülésén 221 szóval 2 ellenében a kézmüves iparkamara mellett döntöttek.

Békéscsaba, január 24. Békésszentandrás ipartestületi közgyülése egyhangu határozattal az országos kézmüveskamara felállitása mellett foglalt állást.

Budapest, jan. 24. A budapesti kávésok ipartestülete csütörtökön tartott rendkivüli közgyülésén hozott egyhangu határozatában hangoztatja, hogy egy ujabb, az ipartestületeket egybefoglaló országos szerv felállitása felesleges és céltalan, amely csak arra alkalmas, hogy az iparoságra uj terheket hárítson, holott az eddigieket sem birják elviselni. A közgyülés a kereskedelmi és iparkamarák által nyujtott jogvédelemmel teljes mértékben meg van elégedve annak fenntartásához ragaszkodik. — Amennyiben pedig a miniszter valamit intézkedni kiván, a kamarák harmadik szakosztályának felállitása utján, teljes megnyugvással elérhető az a reális cél, amely a minden oldalról megindult propaganda anyagából, mint konkrétum megállapitható.

A debreceni országos dalosverseny hölgybizottsága

A debreceni országos dalosverseny *hölgybizottsága* a következőkép alakult meg:

Elnök: Fráter Erzsébet.

Társelnökök: dr. Baltazár Dezsőné Balás Károlyné, dr. Darkó Jenőné, dr. Hadházy Zsigmondné, dr. Magoss Györgyné, vitéz Syposs Miklósné, dr. Vásáry Istvánné.

Ügyvezető elnök: dr. Hadházy Béla.

Alelnökök: Balogh Istvánné, Csanak Józsefné, Garda Dezsőné, özv. Géressy Kálmánné, Karay Sándorné, Koncz Aurélné, Léderer Miksáné, Mályarszky Mihályné, özv. Ollinger Béláné, özv. Sass Béláné.

Titkárok: Nagy József tanár, dr. Medveczky Károly tanár, dr. Pajor Győző Hajdúföld igazgatója, dr. Medveszky Károly tanár.

Jegyző: dr. Kupinszky Sándor.

Tagok: dr. Aczél Jenőné, Ad. Lajosné, dr. Alföldy Andrásné, dr. Bacsó Jenőné, Bay Gabriella, dr. Balkányi Edéné, dr. Balkányi Miklósné (Budapest), dr. Balla Bertalanné, dr. Ballay Béláné, dr. Balogh Elemérné, özv. Bányay Istvánné, Barra Gyuláné, dr. Baranyai Béláné, Bárdoss Gézáné, Békés Gyuláné, dr. Bellák Sándorné, dr. Benkő Gézáné, Benyáts Emilné, Bernfeld Sámuelné, dr. Berényi Istvánné, Bezrák Aladárné, vitéz Boczkó Béláné, özv. Bognár Emilné, Bohus Károlyné, Boldizsár Kálmánné, Borsos Józsefné, Bosznay Dezsőné, dr. Bozóky Ferencné özv. Böszörményi Pálné, dr. Czakó Zsigmondné, Csánky Benjáminné, dr. Csürös Ferencné, Dávid Jakabné, des Combes Henrikné, Debreczeni Jenőné, Deutsch Jenőné, Domokos Gézáné, Dömötör Pálné, Dömsödy Ferencné, Dömsödy Imréné, dr. Elischer Gyuláné, Fejér Ferencné, Fehértói Dánielné ifj. Fekete Kálmánné, dr. Fényes Endréné, Ferenczy Miklósné, Flohr Jánosné, dr. Freund Jenőné, özv. Fritsch Károlyné, dr. Forbáth Ernőné, Forray Ernőné, Forray Istvánné, Fuchs Imréné, Fürst Mátyásné, dr. Galánffy Jánosné, Gyarmathy Istvánné, özv. Geréby Pálné, dr. Gergits Károlyné, Geiger Simonné, dr. Geszty Józsefné, Goldstein Aladárné, báró Györffy Miklósné, Gyürky Sándorné, dr. Haendel Vilmosné, Hajdu Imréné, dr. Hajnal Dezsőné, Hajnal Samuné, dr. Hankiss Jánosné, özv. Harangy Sándorné, özv. Hartstein Józsefné, Havas Gáborné, özv. Havass Kálmánné, dr. Hegedüs Jenőné, dr. Hoffer Andrásné, Homonnay Dezsőné, Horn Rezsőné, dr. Horvay Róbertné, Horváth Andrásné, dr. Horváth Gyuláné, Bánkyné Horváth Margit, dr. Huss Richárdé, dr. Hüttl Tivadarné, dr. Huzella Tivadarné, dr. Illyefalvy Vitéz Gézáné, dr. Jakabovics Józsefné, Jeney Sándorné, dr. Jósa Ödönné, dr. Kállay Kálmánné, Kardoss Gézáné, Kardoss Gyuláné, Kaszanyitzky Andorné, Kazinczy Gáborné, özv. Kéky Sándorné, dr. Keller Józsefné, Kelemen Ernőné, dr. Kenyeres Elekné, Keppich Béláné, dr. Keserü Lajosné, Kesztyűs Lajosné, özv. Killer Edéné, özv. dr. Kiss Dánielné, Kiss Ferencné, dr. Rugonfalvy Kiss Istvánné, dr. Kölcsey Sándorné, Konka Károlyné, Komlóssy Dezsőné, Komoróczy Imréné, Konrád Teréz, Kontsek Gézáné, Kortsek Kornélné, özv. Kovaliczky Antalné, dr. Kováts Andorné, Kovách Elemérné, Kovács Mária, özv. Kovács Péterné, dr. Kreiker Aladárné, dr Barabássy Kun J.-né, Kőrössy Kálmánné, Kubek Erzsébet, dr. Szentpétery Kun Béláné, özv. Kutassy Józsefné, dr. Láng Sándorné, dr. Lencz Gézáné, Létay Lajosné, dr. Liszt Nándorné, dr. Ludány Lászlóné, dr. Lusztig Józsa, dr. Magyar Simonné, özv. Maizner Jánosné, dr. Mayer Elekné, Mayer Jánosné, Majoros Richardné, dr. Márffy Edéné, Márk Endréné, dr. Markó Dezsőné, Martinek Ferencné, dr. Marton Gézáné, Máthé Józsefné, dr. Medveczky Károlyné, Meisels Samuné, Meisels Vilmosné, öz. Mike Ferencné, dr. Milekker Rezsőné, dr. Mirovics Gyuláné, dr. Miszty Károlyné, dr. Molnár Elekné, Münnich Aurélné, özv. dr. Nagy Gáborné, dr. Nagy Gézáné, Nagy Józsefné, Nagy Lajosné, özv. dr. Nagy Lajosné, Nagy Sándorné P. Nagy Zoltánné, dr. Neuber Edéné, Ormódy Lajosné, Ormósné Szilágyi Julia, Palotay Lajosné, dr. Pápay Józsefné, Papp Ferencné, dr. Papp Károlyné, Pákozdy Sándorné, Papler Gézáné, dr. Pokolyi Józsefné, Povovits Gyuláné, Porubszky Gyuláné, Radák Józsefné, Rásó Istvánné, Rásó Sándorné, dr. Rásó Vilmosné, Rauchbauer Jenőné, dr. Révész Imréné, Rézner Mihályné, Rickl Antalné, Rimanóczy Béláné, Rosenfeld Salamonné, Rosenfeld Sándorné, Rottler Béláné, Sághy Lajosné, dr. Sallay Lajosné dr. Sebestyén Lipótné, Simon Miklósné, dr. Schlésinger Sámuelné, Stern Sándorné, Stepper Károlyné, dr. Strelinger Győzőné, dr. Szabó Dezsőné, Szabó Elekné, Szabó Gáborné, dr. Szabó Gusztávné, V. Szabó Jánosné, S. Szabó Józsefné, P. Szabó Mihályné, dr. Szabó Mihályné, Szalay Ákosné, dr. Szaplonczay Gyuláné, dr. Szász Adolfné, Szécsi Mauruszné, Szekér Ernőné, Szele Györgyné, özv. Szentkirályi Tivadarné, dr. Szeremley Bélnáé, dr. Szontágh Félixné, Sztankay F. Béláné, Cs. Szücs Bertalanné, dr. Szücs Gézáné, Szutor Ferencné, özv. Szunyogh Sándorné, dr. Tankó Béláné, dr. Tatay Zoltánné, Telegdy Adnorné, dr. Tervey Ttamásné, Than Gyuláné, sz Tóth Béláné, dr. Tóth Lajosné, Trássy Gézáné, özv. dr. Tüdös Kálmánné, Ungár Jenőné, Uray Sándorné, Vallner Gusztávné, báró Wangelheim Gyuláné, dr. Várady Sándorné, Ruffy Vargha Kálmánné, dr. Vass Károlyné, Vasady Lajosné, Vásáry Józsefné, Vásáry Erzsébet, Vásáry Kata, dr. Vekerdy Béláné, dr. Veress Gézáné, özv. Veszter Istvánné, dr. Veverán Györgyné, dr. Verzár Frigyesné, Wilhelms Emilné, dr. Wodetzky Józsefné, Zoltán Ödönné.

Nyilt levél a „becsüleles“ megtalálóhoz vagy tolvajhoz

Amikor visszaküldik az eltünt retikül értékes tartalmának — felét.

Megirta a „Debreczen“, hogy az egyik debreceni mozgószinházban a páholyból ismeretlen tettes ellopott egy női retikült, amiben két cseh utlevelen és 500 cseh koronán kivül tekintélyes összeg — 500 pengő készpénz — is volt.

A rendőrség a feljelentés után azonnal széleskörü nyomozást inditott a tettes kézrekeritése érdekében.

Az ügy azonban váratlan fordulatot nyert. A Kupfer posztóáruházba a károsultak cimére egy csomag érkezett, amiben benne volt az eltünt két utlevél és az 500 cseh korona. Visszaküldte a „becsületes“ megtaláló a retikült, de a benne lévő 500 pengőt megtartotta. A rendőrség ebben az irányban is megindította a nyomozást és sikerült a tettes nyomára akadni.

Tegnap este megjelent szerkesztősgünkben Kupfer posztókereskedő és a következő sorok közlésére kért fel bennünket:

„Köszönettel igazolom a postán hozzám beküldött két darab cseh utlevelet, iratokat és az 500 cseh koronát. Mindenesetre felkérem, hogy a megtartott összegnek a felét, valamint a retikült és a keztyüt postán haladéktalanul beküldeni sziveskedjék, mert ellenkező esetben kénytelen lennék Önnél a rendőrség igénybevételével szombaton délután tisztelegni, ami nem volna önre nézve kellemes.

Biztosan számitok az ügy most már végleges elintézésére. Szivességéért előre is köszönet.

Kupfer posztós,
Kistemplom-bazár.“

Copyright by Vásárhelyi Lajos
New York, 1929.

FEKETE KASTÉLY

DETEKTIVREGÉNY PARODIA

Irta:
VASARHELYI LAJOS.

(Folytatás.) (21)

Öltözködés közben ismét versenyfutást rendeztek a gondolatai s hiába törte a legbonyolultabb olgondolásokon a fejét, képtelen volt gondolatait rendezni.

Lemaszkirozta magát, igy megmosdva, ismét máskép fésülve, oldalszakál nélkül ugy festett, mint egy gyanutlan vidéki. Az öltözködés után benyitott a másik szobába s azonnal az asztalhoz sietett. Az asztalon feltünő helyen nagy fehér papirlap volt — s vörös betükkel rá volt rajzolva:

— Fiatalember óvakodjék egyes dolgokba beleavatkozni!!!

No ez aztán igazán meleg és érdekes ügy lesz, mondta Jack inkább mosolyogva, mint bosszankodva. Figyelmesen átnézte az irást, de a nyomtatott betük semmit sem árultak el.

Ugyancsak szemmel vagyok tartva, no de jobb is dülőre vinni a dolgot, a magam részéről el is fogok követni mindent, hogy hamar végezhessek. Jack lehajolt megvizsgálta a padlót, az ajtókat, szekrényeket... hiába. Sehol semmi nyomra nem akadt. Kissé elégületlenül hagyta félbe a kutatást.

Ismét visszament az első szobába. Itt ujabb meglepetés várta. Az asztalon, amelyen az előbb még semmi sem volt, most egy papirlap feküdt. Jack odaugrott és olvasta:

Maga ügyes boynak látszik.
Számoljon a körülményekkel,
adja fel a meddő harcot,
mert a nevetségességen kivül
még az életét is elveszitheti!!!

A betük gyors, határozott formát alkottak, látszott, hogy az előző szöveget is ugyanazon kéz irhatta.

Jack az ajtóhoz lépett s felszakitotta, kinézett a folyosóra, sehol semmi! Megborzongott, mikor visszafordult a szobába. Hiszen, ha nem lát senkit, akkor talán itt van ebben a szobában a titokzatos ember. De hiába kutatott, semmit sem talált, ami méltó lett volna a figyelmére.

Számoljon a körülményekkel? Csak azért sem, meg fogja mutatni hogy felülkerekedik. Bár most ugy játszanak velem, mint macska az egérrel, ismerte be önmagának.

Azt hiszem, letelt a 15 perc, — gyorsan lehuzta szobája kulcsát s a titokzatos ismeretlen szobája felé futott. Odabent teljes sötétség volt. A kulcslyukon sem fény, sem hang nem szürődött ki.

— Senki — ugyan hol lehet már? — suttogta. Ruhasusogást hallott, kiegyenesedett. A háta mögött a szép asszony állt pompás estélyi ruhában. Jack karjára tette a kezét, a fiatalember megigézett madárként haladt vele le a lépcsőn a kivilágitott és fényesen dekorált étterembe.

Jack egy pillantása felölelte a jókora termet. Noha a nemzetközi hotelek megszokott fényüzése volt csupán, Jacket mégis elkápráztatta a dekoráció, a fény, a jazzbanda s elsősorban a partnere.

Önuralma révén sikerült megőrizni elfogulatlanságát s külsőleg a legtökéletesebb fesztelenséget mutatva, helyetfoglalt a rezervált asztalnál s az elébe tartott étlapról gyorsan megrendelte a vacsorát. Jól tudta, hogy képtelen lesz fizetni s azt is sejtette, hogy a számlával nem lesznek hajlandók várni. A rendelés alatt azzal nyugtatta meg magát, hogy mindegy, hogy kis számlát nem tud kifizetni, vagy nagyot. Épen azért pompás vacsorát rendelt, majd körülnézett a teremben.

Fellélegzett. A terem másik oldalán megpillantotta a titokzatos idegent. Most már ismét belezökkent a mederbe s miután hölgyétől pardont kért, egy pincérrel a szállodai boyt hivatta s gyorsan a következő sürgönyt adatta fel:

„Rendőrprefektus, Paris. Szélhámos nyomon, stop letartóztatási kiadatási engedélyt és ötezer frankot a Hotel Szirénbe kérek.“

A pincér hideghalat hozott előételnek s Jack dupla adagot szedett ki a tányérjára. Most már aztán jó étvággyal látott a megérdemelt vacsorához.

Figyelmét megosztotta a vacsora és szép ismerőse között. Társnője látható érdeklődéssel nézte tevékenységét, annyira, hogy ez Jacknek is feltünt. Ilyen csekélység azonban őt nem zavarta. Jókedvüen és vidáman fecsegve evett s jóizüen mosolygott az asszony szótlanságán. A dolgoknak ez a könnyenvevése azonban csak látszólagos volt és valójában megállapitotta, hogy az asszony észrevétlenül jegyekszik jelt adni a kalandornak.

Miközben a pincér tányért váltott, a szép ismeretlen táskájából puderdobozt és ruzst vett elő és kicsit igazitott magán. Mintha csak véletlenül játszadozna valamivel, egy kis aranyceruzát kézben tartott s másnak észrevétlenül pár szót firkált az étlap szélére.

Jack megértette, hogy nem szabad feltünően elvennie az étlapot, s csak pár perc mulva vette kezébe, amikor az odahivott pincérnél

Rádió

Néhány szó a „visszacsatolásról".

Városunk rádiótársadalmának, úgy hisszük, nem kell részletesen magyaráznunk a visszacsatolás jelentőséget. Talán elég megjegyeznünk, hogy készülékünk ezen részével nemcsak legtöbb örömet magunknak — de legtöbb vesződséget és kellemetlenséget szerezhetünk szomszédainknak is.

Gyakran hallhatjuk aranyos szomszédunk hangszórónkban idegekremenő hangban megnyilvánuló tevékenységeit. Megunva Breslau vagy Berlin németnyelvű előadását, teljes robajjal csap rá az az általunk fogott hullámhosszúságra, percig lehetetlenné téve vételünket.

Sajnálatos esemény az, hogy a rádió fejlettségének ebben a korában még mindig vannak lelketlen amatőrök, akik egy kevés hatásfok emelkedés miatt szorosan antennára visszacsatolt készülékeket építenek. A legszégyenteljesebb esemény pedig az, hogy nem csak tudatlan kezdő amatőrök építik ezen „nagy hatásfokkal" dolgozó készülékeket, hanem a rádió árusítással és készítéssel üzletszerüen foglalkozó egyének is. Ez a legmesszebbmenő merénylet a rádiótársadalom ellen!

Egy hatalmasan sugárzó készüléket egy teljesen hozzá nem értő ember kezébe adni, aki első hetében rádiózásának, tele visítja az „étert", nem tudva azt mit cselekszik és hogy mennyi szidás és átok száll arra a kereső kézre — és kedves gépére!

Azt hisszük, ideje lenne már, hogy az illetékesek oda hassanak, hogy ha már nem is az amatőrök, de azok akik üzletszerüen foglalkoznak a rádió készítéssel, szigorúan ellenőriztessenek és legyenek meggátolva ezen hibás irányba való törekvéseikben. Amint úgy hisszük városunk minden rádió tulajdonosa a legnagyobb köszönettel fog venni!

(z. z.)

A parlamenti muzeum ünnepélyes megnyitása

Zsitvay Tibor: „Tisztelegve állunk körül e teremben az első felelős magyar minisztérium roskatag karosszékénél".

Budapest, jan. 24. Csütörtökön volt az Országház épületében felállított parlamenti muzeum ünnepélyes megnyitása. A muzeum hét szobából áll és a parlament történetére vonatkozó okiratoknak és kéziratoknak gazdag anyagával rendelkezik. — Képek és egykoru metszetek diszitik a falakat, ezenkivül számos emléktárgy teszi értékessé a muzeumi anyagot.

Külön szobát szenteltek Kossuth, Széchenyi és Deák emlékének. Az előadói teremben állanak azok a karosszékek, amelyeket az első magyar alkotmányos minisztérium tagjai használtak. A székeket koszorukkal diszitették. Az asztalon a Corpus juris diszkötéses példánya áll.

Ebben a teremben gyülekezett a megnyitáson megjelent előkelő közönség. A kormány tagjai Bethlen István gróf miniszterelnök vezetésével jelentek meg. Ott voltak. — Ott voltak: Vass, Klebelsberg Kunó gróf, Pesthy és Mayer miniszterek; továbbá Wlassich Gyula báró és Zsitvay Tibor, a két háznak elnökei. — Rajtuk kivül a törvényhozás mindkét házának tagjai nagyszámban voltak jelen.

Palmer Kálmán elnöki főtanácsos, a muzeum vezetője üdvözölte a megjelent előkelőségeket és felkérte Zsitvay Tibort, adja meg az engedélyt a muzeum megnyitásához, hogy a muzeum anyaga a nagyközönség számára hozzáférhetővé váljon. — **Zsitvay** Tibor az üdvözlőbeszédre a következőkben válaszolt:

— A mélyen átérzett kegyelet arra késztett, hogy

tisztelegve álljunk körül e teremben az első felelős magyar minisztérium roskatag karosszékénél.

Lelkünkben végigviharzanak azok az érzések, szenvedélyek és gondolatok, amelyek nagyjainkat a 48-as időkben eltöltötték, **e székek mellől intézték az ország sorsát.** Végig viharzik bennünk az élni akarás vágya, a keserüség és felbuzdulás, őseink ereje, és őket Héroszokká és mártirokká avatott magyar öncéluság gondolata. Olyan korszak következett be, — folytatta — mikor a magyar nemzetet kiszolgáltatták azoknak az erőknek amelyek ellen ezek a nagy férfiak a maguk és igazság erejével diadalmasan harcoltak. Ma ujabb és még sulyosabb megpróbáltatásban van részünk. **Ma a Corpus juris a joghoz és igazsághoz való ragaszkodás az egyetlen fegyverünk.** Ha csak erre az egyetlen momentumra, erre a hatásra gondolok, a melyet ezek a roskatag karosszékek kiváltanak bennünk, — látom hogy ezek a nemzet felemelkedésére irányitják gondolatainkat, s bizonyitani látom, hogy az országgyülési muzeum létesitése indokolt és helyes. Ha valahol helyén van az országgyülési muzeum létesitése, akkor ez nálunk van helyén. **Az ezer esztendős fejlődés alatt a magyar nemzet mindig a jogban és az igazságban keresett érvényesülést és talán épen ezenmulott, hogy a Corpus jurisnak olyan nagy szerepe volt az ezer esztendő fejlődésében.**

Ezután Zsitvay Tibor örömének adott kifejezést afelett, hogy a muzeum, ha nem is az eredetileg tervbe vett időpontra, a magyar modern parlamentárizmus 8. évtizedének fordulójára elkészülhetett. Üdvözölte Palmer elnökségi főtanácsost, aki az anyagot nagy gonddal rendezte. — Szeretettel emlékezett meg Szcitovszky Béláról, aki megemlitette az eszmét és aki azt megindította a megvalósitás utjára. — A muzeumot egyébként — mondotta Zsitvay Tibor — még nagyobbitani akarjuk a jövőben. Ezt az akciót, amelyet

Munkácsy nagy képének megszerzésével és Benczur Gyula milenáris hódolatának elhelyezésével inditottunk,

oda akarjuk fejleszteni, hogy a parlament folyosóin és egyéb helyiségein a multra emlékeztető képek kihatásukban

a nemzet muzeumává váljanak, amely tanit, lelkesit és fékezi az indulatokat, amelyek néha jelentkezni szoktak, de a melyek kellő mederbe terelhetők.

Hiszem, hogy kezdeményezésünk megértő támogatásra fog találni. Legyen ez a muzeum a magyar nemzetnek családi muzeuma és olyan kegyeletes intézmény, amely ha végighaladunk rajta, megtanit arra, hogy tiszteljük a multat és megbecsüljük a jelen értékeit, — hogy a jövőre méltón felkészülhessünk.

A Ház elnökének nagy tetszéssel fogadott beszéde után — **Végh** László a magyar gyüjteményegyetem üdvözletét, **Homann** Bálint pedig a magyar nemzeti muzeum üdvözletét tolmácsolta, és ezzel az ünnepélyes megnyitás véget ért.

Bethlen miniszterelnök a kormány tagjaival a Ház elnökének kiséretében megtekintette a muzeumot, — majd Wlassich Gyula, Zsitvay Tibor, Bethlen István gróf és a kormány tagjai beirták nevüket a muzeum vendégkönyvébe.

---

tovább rendelte a vacsorát. Ugy tett, mintha az étlapot tanulmányozná s közben elolvasta a kuszált irást.

„Kérem, ne haragudjon, én értek franciául, beszéljen egészen bátran, — de ne viselkedjék ugy, mintha én megérteném."

Jack minden figyelmeztetés dacára ugyancsak bámulta a hibátlan francia irást, mikor egy diszkrét asztalalatti lábralépés kissé észretéritette. Összeszedte hát magát és egy ügyes és valószinü mesét talált ki megbizatásáról. Azt ugyanis meg kellet tudnia, hogy a szép asszony ki is voltaképen?

Csak most látta, hogy ez az asszony milyen gyönyörü. S ahogy beszélt, bár többet árult el, mint amennyit elhatározott, még sem volt bizalmatlan. Bármennyire is gyanus volt neki az egész dolog, erős szimpátiát érzett az asszony iránt.

De mi volt a célja, hogy ugy tette magát, minha csak olaszul tudna? És miért árulta el most azt, hogy franciául is ért. Miért nem szabad beszélnie? Ezek a kérdések ugyancsak furták Jack oldalát. Rövid gondolkozás után elhatározta, hogy kérdéseket intéz az asszonyhoz.

— Nagyságos aszonyom, nehány kérdést szeretnék Önhöz intézni. Mivel nekem életbevágóan fontos, hogy az igazságnak megfelelő válaszokat kapjak, kérem, legyen őszinte. Hiszem, hogy nem fog félrevezetni, mert én feltétlenül hiszek becsületességében és jóságában. Tudom, hogy itt nem szabad beszélnie épen ezért elegendő, ha alig látható fejbólintással jelzi az igent és a jobb kéz összeszoritása nemet jelent. Tehát őszintén fog felelnie a kérdéseimre?

Alig látható fejbólintás volt a felelet.

— Köszönöm! Régebbről ismeri a tulsó asztalnál ülő urat?

— (Fejbólintás.) Igen!

— Tudja, mi a foglalkozása?

— Igen!

— Nos hát micsoda?

— Kalandor — sugta a nő.

— Jóviszonyban van vele?

— Igen!

— Talán intim viszonyban?

— Igen!

— Szerti?!

— Igenlő fejbólintás és a jobb kéz összeszoritása következett.

— Szóval igenis, nem is.

— Igen!

— Össszebeszéltek ellenem?

— Igen!

— Tehát az egész rendezés a maguk müve?

— Igen!

— El akartak tenni láb alól?

— Nem!

— Csak félre akartak állitani?

— Nem!

— Tréfát akartak üzni?

— Igen!

— Ki eszelte ki ezt a tervet? Ő?

— Igen!

— A távirat is fel lett tartóztatva?

— Nem!

— Szóval a feltartóztatást szándékosan elmulasztotta?

— Igen!

— De miért?

Az asszony vállat vont.

— Szeret?

— Igen!

— Ezért nem játszott a kezére?

— Igen!

— El fog árulni?

— Nem!

— Fog nekem segiteni?

— Igen!

— Hihetek egészen nyugodtan?

— Igen!

— De pár órával előbb még neki engedelmeskedett és most hozzám hüz meg tudja ezt valamivel magyarázni?

— Nem!

— Én sem tudom semmivel sem indokolni a bizalmam és azért hiszek magának. Örül ennek?

— Igen!

— Tudja-e, hogy én miért kérdezem mindezt?

— Igen!

— Szóval azt hiszi, hogy detektiv vagyok?

— Igen!

— Meg van arról győződve, hogy le akarom tartóztatni a barátját?

— Igen!

—Nos hát nem akarom letartóztatni.

— Akkor hát miért üldözi?

— Mert egy fontos okmányt akarok tőle megszerzni. Nekem semmi egyéb dolgom sincs vele.

— Akkor miért sürgönyzött letartóztatási engedélyért?

— Azt csak végső esetben használnám. Nekem érdekem feltünés nélkül csendben végezni.

— Nem hiszem, hogy sikerülni fog, William igen makacs.

— Tehát Williamnak hivják?

A szép asszony mosolygott.

— Nem William az igazi neve. Az igazi nevét én sem tudom. Egyébként őt legyőzni ugyszólván lehetetlen. Nagyon hasonlit magára. A modora, a határozottsága, a komolysága, minden teljesen ugyanaz.

— Elismerem, hogy eddig geniálisan viselkedett.

— Ó, még nem ismeri őt, előre tud mindent, meglepetés sohasem éri.

Ebben a pillanatban egy boy lépett az asztalukhoz és franciául jelentette Jacknek, hogy két ur vária a társalgóban.

Miután bocsánatot kért, felállt, hogy egy pár másodpercre el kell mennie.

— Ne tegyen nélkülem semmit, — szólt nyomatékkal az asszony.

— Egyelőre semmit. De maga sem nélkülem. Bizzon bennem, mert én is megbizok magában.

(Folyt. köv.)

Hogyan kell kérni az adó leszállitását?

Az adózók januári teendői.

Wekerle pénzügyminiszter rendelkezéseitől az adóterhek csökkentését és méltányosabb behajtását várja a közönség és reméli, hogy a kincstár kiméletesebben jár el az adóalapok felmondásánál. A pénzügyi hatóságok nem hagyhatják figyelmen kivül, hogy a házbérek emelkedése és a dologi kiadások növekedése csökkenti a tiszta jövedelmet és hogy a forgalom esetleges 20 százalékos növekedése még nem jelenti a jövedelemnek 20 százalékos emelkedését. A nagyobb forgalom azért sem jelent mindig több hasznot, mert igen szomoru példák állanak előttünk, hogy az áron alul való eladással forszirozott nagy forgalmak sok-sok esetben a hitelezők pénzéből történtek s vége a fizetésképtelenség vagy csőd. Ha mindezeket figyelembe veszik az adókivető hatóságok, akkor csak ott lehet szó emelésről, ahol azt alapos és komoly vizsgálat indokoltnak fogja tartani.

Mikor szállitják le az adót?

Leszallitani az adót csak akkor lehet, ha az adózó vagyoni, illetve kereseti viszonyaiban 10 százalék, vagy azt meghaladó csökkenés állott be. A felemelésnél az adókivető hatóságra hárul az a feladat, hogy keresse, illetve igazolja a 20 százalékos emelkedést, a leszállitásnál a félre harul ennek bizonyitása. Sajnos, az állam helyzete nem engedi meg még azt, hogy az adóterhek általában leszállittassanak; ennek az államgazdasági okokon kivül külpolitikai okai is vannak, mert trianon szerint nálunk nem lehet kisebb kulcsu adóztatás, mint az utódállamokban.

A kérvények beadási határideje.

A leszállitásra vonatkozó kérvényt és ennek kapcsán a vallomást feltétlen és minden meghosszabbitás és igazolás kizárásával január hó 31-ig kell beadni. Ezen a határidőn tul beadott kérvényeket, illetve vallomásokat semmi körülmények között figyelembe venni nem lehet. Azok az adózók, akiknek az adóalapjuk a mult évben 6000 pengőn felül volt, de 10.000 pengőn alul és igy az adóalapjuk változatlanul fennmaradt, a pénzügyminiszter rendelete szerint azt a kedvezményt kapták, hogy január 31-ig csak a kérvényüket kell beadni, amelyben a leszállitást kérik, a vallomásukat ráérnek febrnár hó 28-ig beadni. Ennek az intézkedésnek az oka az, hogy ebbe a csoportba tartozó adózók rendszerint könyveket vezetnek és üzletmenetük ugy van berendezve, hogy az évi zárásukat és vallomásukat a rendelkezésre álló rövid idő alatt elkésziteni nem tudják.

A kérvény és a vallomás indokolása

A kérvényben meg kell jelölni szabatosan, körülirva azokat az okokat, amelyek a jövedelemnek husz százalékos vagy ennél nagyobb csökkenését idézték elő, a vallomásban pedig pontosan, számszerüleg ki kell mutatni a csökkenést.

Általános okokat a hatóság nem vehet figyelembe. Ha számszerüleg a csökkenést nem igazolják, az adót leszállitani nem lehet. Ne irjon tehát senki olyan kérvényt, hogy az általánosan tudott, rossz gazdasági helyzet, vagy a fizetések emelkedése a követelések behajthatatlansága miatt csökkent a jövedelem. Ne irjon olyant sem, hogy a jövedelem circa 25—30 százalékkal csökkent. Tessék megmondani — ha ez az eset fennáll — hogy az adózó elmult évben hosszabb ideig tartó és igazolható betegsége miatt az üzlete csökkent, a környékben 2—3 uj üzlet nyilott és ennek folytán a forgalom eloszlása miatt a kereset csökkent; a bíróság előtt lefolytatott és itéletekkel igazolható behajthatatlanság cimén az előző évvel szemben nagy veszteség érte; kényszeregyezségi eljárás alatt állott. Tüz vagy más elemi csapás érte, — az üzletben nagyobb lopások, vagy áruromlások fordultak elő, — alkalmazottjai sikkasztottak, valamely különleges körülmény folytán üzletének forgalma megcsappant, üzletét áthelyezte, stb.

A vallomás kiállitásában aránylag könnyü helyzetük van azon adózóknak, akik rendes könyveket vezetnek, mert ezek a könyvek pontosan megmutatják a jövedelem csökkenését. Olyan adózó, aki rendes könyveket nem vezet, a vallomásban mindig irja oda azt, hogy a számadatokat becslésszerüleg állapitotta meg és ne irjon ilyenkor pengő, fillért, hanem kerek 100 pengőket.

A vallomás kiállitásánál feltétlen ki kell tölteni — még eredménytelen számla beadása esetén is — az összes forgalom és a tiszta jövedelem esetet rovatokat. Mindenütt a tiszta jövedelmet kell megállapitani, a rovatok kitöltése nem feltétlen szükséges.

Rothermere lord levele Turchányi Lajoshoz

A lord mélyen elitéli a csehek vandalizmusát.

Néhány hónap előtt jelent meg Turchányi Lajos nyugdijas máv főintéző „Komárom várában" cimü irredenta költeménye külön kiadásban. A verset a „Slovák Menekültek Egyesületé"-nek debreceni titkársága adta ki és a szerző a tiszta jövedelmet a felvidéki menekültek segélyezésére ajánlotta fel. Az első kiadás hamar elkelt, mire az egyesület második kiadásban, a cseh rémuralom barbárságának feltüntetésével adta ki. A csinos kiállitásu irredenta verset az egyesület megküldte Rothermere lordnak és fiának. — Közben az történt, hogy Turchányi Lajos szüleinek siremlékét a nyitrai temetőben lerombolták. Erdős Imre piarista tanár, a branyiszkói hős, siremlékével együtt, amiről annakidején hirt adtunk, és ez a közlemény bejárta azóta a világsajtót is.

Rothermere lord ez alkalomból az alábbi levelet intézte Turchányi Lajoshoz:

„Kedves uram!

Megkaptam önnek „Komárom várában" cimü költeményének két példányát, melyeket nekem s fiamnak ajánlott. A lapok irták, és én felháborodással vettem tudomást az ön szüleinek a nyitrai temetőben állitott siremlékének a csehek által történt elpusztitását. Ha a csehek ily nagy vandalizmussal (durvasággal) vesznek elégtételt egy költeményért, magukra nyomják a bosszuállás (nemtelen bosszu) bélyegét, és magukra vonják a művelt világ megvetését.

Megköszönve az ön levelét, vagyok teljes tisztelettel

Rothermere".

127 munkás kér házhelyet a várostól a Kincseshegyen

Ismeretes, hogy a város a mult esztendőben parcellázta a Kónya telepen és a Kincseshegyen lévő ingatlanait és ott már egész kis város alakult ki. A legnagyobb részt munkásokból álló telektulajdonosok szép kis családi házakat épitettek, ugy hogy egész utcák alakultak már is ki, a város már kutat furatott és a közeljövőben felépitik az iskolát és a templomot is. A szép kis városrész villanyvilágitást is kap, ugy hogy rendezett és jól frekventált telep alakul ki a közeljövőben.

Ez a szép eredmény most követőkre talált, akik a példán felbuzdulva, szeretnének ezen a telepen házhelyhez jutni. — A városházán ugyanis ma megjelent Holló János, a munkásszakszervezetek titkára, aki 127 munkás nevében kérvénnyel fordult házhelyek iránt a városi tanácshoz. — Ebben a kérvényben rámutattak arra, hogy a Kincseshegyen kiosztott házhelyeken 67 házhelytulajdonos már megkezdte az épitkezést és ezek a házak nagyrészt már készen is vannak, vagy a közeljövőben készen lesznek. Ezen a példán felbuzdulva, kérik a városi tanácsot, — hogy a megmaradt házhelyeket hasonló feltételek mellett adja el nekik a város, még pedig a jelentkezés sorrendjében.

A kérvényezők a beadványukban rámutattak arra, hogy a lakásinség különösen egyszoba konyhás lakásokban érezhető és a szabadforgalomban egy ilyen egyszoba konyhás lakás bére 35—50 pengő között mozog, amit a munkásemberek nem is tudnak megfizetni. Ha a városi tanács teljesiti a kérelmet, a kérvényezők 127 uj lakást épitenek, ami egyuttal azt is jelenti, hogy ugyanannyi, jelenleg elfoglalt lakás felszabadul és igy lényegesen enyhiti épen a legszegényebb osztály lakásszükségletét.

A városi tanács még nem foglalkozott a kéréssel, amely előreláthatólag csak a legközelebbi ülés elé kerül, de nem lehet kétséges, hogy a tanács teljesiteni fogja a kérést és igy 127 munkásnak teszi lehetővé, hogy hajlékhoz jusson, de egyuttal nagy lépéssel viszi előre a lakáskérdés megoldását, épen azok részére, akiknek az érdekében a város épen most készül kislakásokat épiteni. — Ez a mozgalom egyuttal azt is jelenti, hogy a Kincseshegy környékén a város értékesiteni fogja tudni a parcellázandó Kónya szőlőtelepet is.

Bakó József nagykőrösi lelkész hirtelen meghalt

Bakó József ref. lelkész, a nagykőrösi ref. egyház kiváló lelkipásztora tegnapelőtt este 10 órakor szivszélhüdésben hirtelen elhunyt. Halála egészen váratlanul következett be, hétfőn még részt vett a Kecskeméti Egyházmegyei Lelkészegyesület gyülésén s annak befejezése után *kedélyesen elbeszélgetett lelkésztársaival.*

Bakó Józsefet a kenesei ref. egyház lelkészi tisztségéből hivták meg a nagykőrösi református hivek egyházuk élére, hol lelkésztársával, Patonay Dezsővel együtt mély buzgósággal gondoskodott a hivek lelki életének vallásos irányitásáról és az egyház ügyeinek minden irányu felvirágoztatásáról. Fiatalos, derült jó kedélye csak a legutóbbi években változott meg, amikor áldottlelkü hitvesét elragadta a halál. Most pedig — nem sokkal hitvese elhunyta után — az ő hirtelen halála borította mély gyászba családját és a nagykőrösi református egyházat, de értékes tagját vesztette el benne az egyetemes református egyház lelkészi kara és érdemes polgárát egész Nagykőrös városa. Temetése a legnagyobb valószinüség szerint pénteken délután 2 órakor lesz a nagykőrösi ref. templomból. A gyászistentiszteletet Patonay Dezső nagykőrösi és Czeglédy Sándor ceglédi lelkészek végzik.

Felhivom a rádiózók figyelmét

a nálam készült rádió készülékekre, melyhez nem kell accumulátor és nem kell anódtelep. — Ezen hálózati készülék megtekinthető este 6—8 óráig

Dallman Rádió Laboratoriumban Bádogos-u. 3 (kapu alatt.)

Hol Hogyan Mikor

hirdessen?

Erre felel a most megjelent

„Magyarország Ujsá katalógusa"

Kiadja

és kivánságra a hirdetőknek ingyen és bérmentve megküldi a

Rudolf Mosse r. t.

hirdetőiroda

Budapest, IV. Váci ucca 18 sz.

Telefon: Aut. 835-83 és 835-85

A kritikus

Rendetlen nagy haját Apolló nem kente meg eléggé hájjal. Egyedül neki van kiváltságos joga sáros cipőjét, gyürött rossz kabátját a hangverseny teremben mutogatni. Ugy jön fel az előcsarnok lépcsőjén, mintha egy szakasz diszhajdu kisérné. Mindenki őt figyeli... Dehogyl Senki sem veszi észre. És ez őt bosszantja (Ezt még megkeserülitek. Majd megmutatom én holnap, hogy ki vagyok.) A ruhatárossal hosszabban beszélget. Tőle tudja meg az intimpistaság legfontosabb adatait. Ezeknek birtokában fölényes mosollyal lép a terembe. Mintha csak ugy betévedne, megáll az ajtó mellett. Müsorral kinálják. Unottan legyint s beljebb megy. (Hogyne! Majd én husz fillért...) Megáll egy ajtómélyedésben. (Mégis bosszantó, hogy senki...) De igen. Gyanutlan, bájos kislányka szökell elő, hogy meginterjuvolja a „Tanár Urat." És az elsapolt karmester (színész, piktor, jazz-zenész vagy tudom is én micsoda) a kritikusok szigoru, de mégis oly „szimpatikus" — tudja fiacskámmal figyelmezteti a kis zenei csemetét az Allegróra, a Finálére, hogy igy, meg ugy, meg minden. Előre tudja, hogy ezt itt, meg ott nem igy kellett volna. (Hiszen mondta a ruhatárosné.) Közben morfondirozik, hogy lehetne érdekesebben összeszedni vezetéknevének betüit, hogy minél titokzatosabbnak tünjék fel. Ilja, egy kritikusnak nehéz helyzete van. Mert nem azért vállalkozott erre a felelősségteljes szerepre, hogy ismeretlen maradjon. De viszont nem irhatja ki a teljes nevét, mert irigyei még szerénytelenségnek vennék. Hadd törjék hát a fejüket. Aki a kombinált betük között nem tud eligazodni, az megérdemli a sorsát... Pszt!!! Kezdődik. A müvész (zenekar, énekkar, megatöbbi) felvonul. Taps. Ő nem tapsol. (Mégis bosszantó, hogy az a kötafartó nem jó helyen van. Egy kicsit jobbra, vagy beljebb, mert az akusztika... suttogja titokzatosan bajtája fülébe, aki nem értve a dolgot, megadólag bólint. Kezdik. (Nahát, ez a karmester! Brrr! Lehetetlen! Ez a száguldó tempó!) Uristen, mi lesz az önelerandóban? De hát a fuvolista egy nagy szamár, hiszen azt a contra lé-t egy félhanggal feljebb játsza. Trombita, trombita, trombita, halkabban, igy nem lehet élni... a fejem, a fejem (mit irok én erről, hiszen azt sem tudom, mit játszanak...) szabad a müsort? Köszönöm. Majd holnap visszaadom. Sejtettem. Nem, ez lehetetlen! Ezt azt Andante cantabilet igy tökrevágni. Na, én ezt nem igy vettem volna. De hiszen csak adnák az én kezembe a pálcát, majd megmutatnám én! Kiverném onnan azt a fagottost, azt legelőször. Jujj! Mit játszik az? Hallják kérem, mit játszik... pampampampam pampampam... (Kár, hogy én nem tudok semmiféle hangszeren.) Szünet. Gunyos és titokzatos mosoly. Kérdések, vélemények. Valaki partituráról beszél. „Eh, hagyjuk azt a partiturát, igazi zseninek nem kellenek ilyen ócska vacakok". Különben is kár, hogy meg van kötve a kritikus keze. Vagy jót, vagy semmit! S a meg nem értett szomoru lemondásával rágja cigarettája végét kidülledt szemekkel, mint egy szólót játszó oboista.

Néha nagy, csontkeretes pápaszemmel látható, vagy cvikkert visel, amit beszélgetés közben mindig törülget zsebkendőjével. Ilyenkor mindig jobbra-balra figyelget, nehogy tájékozatlanságát — neadjisten — észrevegyék. A hangverseny végét rendesen nem várja meg, de azért a kritika megjelenik. De meg ám! Igaz, hogy néha tévedések és komikus zavarok történnek. De ez nem fontos. Fő az aláirás. Az sem baj, ha egymáséról másolják le. Ugy is mindegy. Ugy sem értenek hozzá. Mert ha értenének, nem volna merszük világnagyságokat félkézzel „lerántani" zenetörténelmi könyvekből vett banális kifejezésekkel.

br. L. S.

150 sebesültje van Budapesten a sikos járdának

Budapest jan. 24. A mai nap folyamán a mentők 150 esetben nyujtottak első segélyt a sikos járdán történt baleset alkalmából. A sérültek egyrészét kórházba vitték másik részüket a segélynyujtás után elbocsátották.

A kokain áldozata lett báró Kövess Jenő

Budapestről jelentik: Kövess Jenő báró titokzatos halálának ügyében még mindig folyik a rendőri nyomozás. A főkapitányság bünügyi osztályának megállapitása szerint Kövess báró nagymértékben hódolt a kokainszivás élvezetének és 15-éről 16-ára virradó éjszaka kétségtelenül olyan óriási adag kokaint szivott fel, amely súlyos mérgezési tüneteket idézett elő a már amugyis legyengült szervezetben.

A rendőrség Kövess báró tragédiájával kapcsolatosan kiméletlen eljárást indit a kokainüzérek ellen és most már radikális úton megtisztitja a fővárost ezektől a veszedelmes emberektől.

A vizsgálóbiró az ügyészség inditványára elrendelte Kövess Jenő báró holttestének felboncolását.

A székelyek panaszai

A „Ballag már a vén diák" kezdetü dal is irredentizmus a románoknál.

Bukarest január 24. Fábián László szentszéki a magyar kisebbségi egyházak bukaresti küldöttségében járásával kapcsolatban kijelentette, hogy a kulturzónába kényszeritett Székelyföld iskoláinak magyar tagozataiban oly tanitók vannak, amelyek egy szót sem tudnak magyarul. Állandóan irredenta pereket gyártanak. Igy legutóbb Nagyajta községben néhány magyar fiatalember a községi vendéglőben elénekelte a „Ballag már a vén diák" kezdetü dalt. A vendéglőben tartózkodó gör. keleti lelkész a dalt irredenta nótának deklarálta s a járási csendőrőrmester segitségével kikergette a fiatalembereket a vendéglőből, jelentést tett a sziguracának az állam rendjét sértő akcióról. A jelentés alapján megindult az eljárás. Az agrárkisajátitások, amelyek a székely községek létfeltételeit veszélyeztetik, még mindig nem értek véget. A birtokostársaság legelőjét is kisajátitották. Orbán Lajos uzoni gyógyszerésznek az utolsó barázdáig elvették a földjeit. A kisebbségi egyházak nem kapták meg a törvény által kiszabott földeket. A báróti népes református egyházközség pl. egy talpalattnyi földet sem kapott, mig az ugyancsak baróti 18 lelket számláló gör. keleti és 13 hivővel rendelkező gör. kath. egyházközség tagja egészében megkapta járandóságát. A súlyos adók még nyomasztóbbá tették a lakosság életét. A váltók száma napról-napra nő. A munkáselbocsátások napirenden vannak. Egyik szénbánya 120 magyar munkást bocsátott el és helyüket román munkásokkal töltötték be. Az elbocsátott munkások 25—30 évi munka után egy fillér végkielégitést sem kaptak, nem csoda tehát, ha a székelyföldről naponként 15—20 család vándorol ki Kanadába uj életet kezdeni.

A Bocskay-bál, amelyen mindenki ott lesz és kivilágos virradatig múlat.

Február 2-án, szombaton lesz a debreceni farsang legkimagaslóbb eseménye, a Bocskay FC bálja az Arany Bika dísztermében. A bál iránt hihetetlen nagy érdeklődés nyilvánul meg, az előjelekből itélve fényesen fog sikerülni. Az agilis rendezőség mindent elkövet, hogy a közönség egy feledhetetlen báli éjszaka boldog és kellemes emlékével távozzék a farsangi mulatságról; a Bocskay játékosai és hivei meg akarják mutatni, hogy a Bocskay nemcsak a futballpályán az első, de a bálrendezésben is. Mindenki, akinek csak valami köze is van a sporthoz, vagy érdeklődik a sport iránt, vagy aki egy jó bálban akar résztvenni, jelen lesz a Bocskay tánemulatságán.

Kitünő müsor, sportrevü, számtalan meglepetés, móka farsangi tréfa teszi majd változatossá a Bocskay-bált, amely iránt a vidékről, sőt a fővárosból is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A jegyekről ajánlatos már előre gondoskodni a nagy érdeklődésre való tekintettel.

A jegyek elővételben a Turay és Szőllősi nagytőzsdékben.

A naptár titkai

A látszólag olyan egyszerü naptár, amelyet január első napjaiban a legkülönösebb feltálalásban vett kézhez minden háztartás, sok érdekességet tartalmaz, amelyekről lapunkban is megemlékezhetünk. Az idei év kezdete keddi napra esett s ha megnézzük a naptárt, látjuk, hogy az év utolsó napja is kedd. Ez a szabály, hogy az esztendő ugyanazzal a nappal kezdődik, mint amellyel végződik, nemcsak az idei évre érvényes, hanem minden évre érvényes, kivéve a szökőévet. Az a hétköznap, amellyel január kezdődött, tehát kedd, ugyanaz a nap, mint amellyel október kezdődik. Április hónap kezdő napja az idén hétfő, egyezik junius kezdő napjával. Szeptemberé ugyanaz, mint decemberé. Február, március és november hónapok szintén ugyanazzal a nappal kezdődnek, az idén péntekkel. Ezzel szemben május, junius és augusztus hónapoknak már más és más kezdőnapjuk van. Mindezek a szabályok természetesen csak a közönséges évre vonatkoznak, mig a szökőévben az egész számitás felborul. Megemlitjük még, hogy a naptár minden huszonnyolc évben teljesen ugyanaz, továbbá hogy egyetlen százas év sem kezdődhetik szerdával, péntekkel, vagy vasárnappal. Ez az utóbbi érdekesség azonban kevesünknek okozhat fejtörést, mert a legközelebbi százas évig, kétezerig, még két nemzedék életkora telik el.

A La Manche csatorna alatti alagut terve az angol felsőház előtt.

London, január 24. Az angol felsőházban ma rövid vita volt a La Manche csatorna alatt létesitendő alagutról. Az egyik felszólaló rámutatott arra, hogy ezt a kérdést a francia kormánnyal egyetértőleg kellene megtárgyalni és meg kellene állapitani, hogy vajjon ez az alagut hasznára lesz-e mindkét állam gazdasági viszonyainak. A munkáspárt vezére azt hangoztatta, hogy ezt a nagyfontosságu kérdést nagyon alaposan meg kell tárgyalni, mielőtt bármihez is fonának.

Borzalmas robbanás teljesen elpusztitott egy osztrák lőporgyárat.

Klagenfurt, január 24. Reifnitzben a Walcher-féle lőporgyár keverőosztályán támadt robbanás teljesen elpusztitotta a lőporgyárat. — A katasztrófa okát még nem tudják megállapitani. Egy kilométernyi körzetben valamennyi ablaküveg betört és a detonációt Klagenfurtban hallották. A gyárban dolgozó három munkás a robbanás időpontjában kivül volt az ugynevezett veszélyes körzeten. Az egyik munkást, aki a keverőműhelytől 40 lépésnyire tartózkodott, a robbanás pillanatában és épen útban volt hazafelé, mégis megölte a légnyomás.

— Halála után saját hangjával hirdetet ki végrendeletét. Newyorkból jelentik: Különös módon hirdette ki végrendeletét G. I. Morell, minneapolisi evangelista lelkész, aki nem merte papirra bizni végakaratát, hanem fonográfot vásárolt és abba mondotta bele. A különc lelkész a napokban meghalt és a gyászoló közönség nem kis meglepetésére a következő rövid, sokatmondó beszéd hangzott el a ravatal mellet felállitott fonográfból: „Bibliámat az egyházamnak adományozom, hogy legalább ennyi köze legyen a kereszténységhez. Kalapácsom menjen át a Szabadság tulajdonába, hogy legyen mivel levernie a bilincseit. Végül ébresztőórámat örökölte az álomszuszék minneapolisi rendőrség, hogy életükben legalább egyszer idejében mozduljanak meg, ha szükség van rájuk".

5 1 5
3 7
9
1 5 9 3

PÁRATLAN
az
ÉRDEKLŐDES

A DEBRECENI NYOMDÁSZOK 1929 FEBRUÁR 2-ÁN A MUNKÁSOTTHONBAN RENDEZENDŐ

ÁLARCOSBÁL
iránt

SZINHÁZ ÉS MOZI

MÜSOR:

Péntek, bérletszünetben: **Az utolsó Verebély-leány.**

Szombat, bérletszünet: **Az utolsó Verebély-leány.** (Ferenczy Marian.)

Vasárnap délután fél 4-kor, mérsékelt árakkal: **Eltörött a hegedüm,** Kovács Terussal.

Vasárnap este, bérletszünet: **Az utolsó Verebély-leány.** (Tihanyi J.)

Hétfő, A) bérlet: **Az utolsó Verebély-leány.** (Tihanyi J.)

Kedd, B) bérlet: **Az utolsó Verebély-leány.** (Ferenczy M.)

Szerda d. u. 3 órakor, ifjusági előadás: **A vasgyáros.** Szinmü.

Szerda este, C) bérlet: **Az utolsó Verebély-leány.** (Tihanyi J.)

Csütörtök délután 3-kor, olcsó zóna-előadás: **A Gyurkovics fiuk.** Operett.

Csütörtök este, D) bérletben: **Az utolsó Verebély-leány.** (Ferenczy M.

Péntek, bérletszünet: **Az utolsó Verebély-leány.** (Tihanyi J.)

Szombat délután fél 4-kor: **Dolly.** Operett.

Szinházi levél.

Kaptuk az alábbi levelet, melyet minden hozzászólás nélkül adunk le:

Tekintetes Szerkesztőség!

Szigeti Jenő, a minden szinházlátogató által ismert, kiváló tehetségü alakitó müvészember miért nem kapott szerepet a Régi nyár, Eltörött a hegedüm, Utolsó Verebély-leány operettekben, szóval a sláger-ujdonságokban, mig egyesek majd minden ujdonságban kapnak szerepet?

Mint általános óhajt tolmácsoljuk, hogy ha a Verebély-leány megy továbbra is, ugy a Dorozsmay szerepét felváltva érdekes volna Antókkal és Ungerrel játszatni és pedig Tihanyi Jutka felléptével Antók, a Ferenczy Marian felléptével pedig Unger lépne fel. Igy az érdeklődést is lehetne fokozni.

Köszönettel, üdvözlettel, több szinházlátogató. **Aláirások.**

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Ma, pénteken, valamint holnap, szombaton este Ferenczy Marian játsza Forró Sári szerepét

Az utolsó Verebély leány

sláger-operettben. Jegyek 10—1 és 5—fél 8 óráig válthatók!

Tömeges jegykereslet! Zsufolt házak!

Timár Ila és Barna Manci minden este forró tapsokat kapnak **Az utolsó Verebély-leány** páratlanul nagyszerü előadásán.

Misoga és Tamás esténkint könynyekig megkacagtatják a közönséget, szivből fövő humorukkal!

Antók Ferenc a legkitünőbb Dorozsmay. Elegáns, szép hangu, férfias. Fábián és Sugár kiválóak.

Vasárnap délután fél 4-kor, mérsékelt árakkal: **Eltörött a hegedüm.** A női főszerpet ezuttal Kovács Terus játsza. Jegyváltás.

A vasgyáros jövő szerdán délután.

Gyurkovics fiuk, operett, jövő csütörtök délután. Zóna-előadás.

Az utolsó Verebély-leány hallatlanul nagy sikerét az eddigi zsufolt házak és a publikum további érdeklődése élénken tanusitja. Minthogy a bérlők közül számosan kérték, hogy e páratlan sikerü darabot váltott szereposztással még egyszer látni óhajtják, az igazgatóság készséggel eleget tesz a bérlők kivánságának s igy a jövő héten is müsoron tartja **Az utolsó Verebély-leányt.** Ez alkalommal Ferenczy Marian és Tihanyi Jutka oly bérletnapokon lépnek fel, hogy minden bérlő mindkét müvészi játékát élvezhesse.

MOZGÓSZINHAZ MÜSORA:

„Meteorban" szombaton: Csak felnőtteknek! „Pánik." Világattrakció 12 felvonásban Harry Piel főszereplésével. Megelőzi „Apai örömök". — Előadások 6 és 8 órakor.

Vigszinház: Parisia, főszereplő Olga Csehova és a kisérő müsor.

Apolló: Egy szép asszony titka. Főszereplők: Elmire Vautiel és Henri Krausz és Titkos fiók, 9 felvonásban.

FARSANG

Irta: **Budayné Kellényi Mária.**

Farsang... csengő kacagás, vig muzsika,
Tarka, bohó maszkok, tarka éjszaka.

A tánc mámorától ittasult szemek,
Összefonódó, lázas, remegő kezek.
Confetti, szerpentin..... gyöngyöző pezsgő,
Kacagva eldobált sok száz és száz pengő!

„Huzd rá, csak azért is! Sose halunk meg!"
Kábult suttogásra — kábult igéretek.
Tangó ütemére eskü szól — — bomlik;
Hajrá! Még egy tourt!..... Lassan hajnalodik.

Gyürött Pierot-k és fakó Pierettek,
A szüzi hajnalban fáradtan nevetnek.
Itt is és ott is, hangos, bucsuzó szavak,
Egy rekedt kurjantás kis ablakunk alatt.

Felébredek.... halkan ötöt üt az óra,
Lecsuszott kis fiam puha takarója.
Betakarom..... Mosolyolyog a kis virágom,
És ujra ránk borul üde, csendes álom.

Tánc, zene, kacagás..... farsangi vizió....
Távolodó léptek.... kint lassan hull a hó!

FARSANG DEBRECENBEN

SZOMBATON ESTE LESZ A GAZDÁSZ-BÁL.

A január 26-án megtartandó gazdászbál ugy fényben, mint pompában vetekedni fog a régi hagyományos gazdász-bálokkal. A rendezőség Farkas Abrahám vigalmi bizottsági elnök és Syposs Miklós förendező vezérlete alatt éjt-napot eggyétéve és anyagi áldozattól sem riadva vissza, mindent elkövet, hogy széppé és feledhetetlenné varázsoljon egy estét mindazok számára, akik a bálon megjelentek. A csonka ország területére és a megszállott területekre több, mint 2000 meghivót küldtek szét. Ennek eredményeként naponta rengeteg levél érkezik a bálelnökség cimére, amelyben nagyszámmal bejelentik és igérik a bálban való megjelenésüket megszállott területről is. A bálelnökség a levélbeli kérésnek a legnagyobb készséggel tesz eleget és már az eddigi nagyszámú érdeklődésből megállapitható, hogy a gazdász-bál lesz az idei farsang egyik legfényesebb bálja. A bál jóhangulatához az országoshirű Kiss Béla és zenekara járul hozzá, a táncoló ifjuság nem kis örömére. Mint az elmult években, úgy az idén is a megjelenő hölgyeket igen ügyesen és izlésesen elkészitett táncrenddel lepi meg a rendezőség. A Bika dísztermében kifüggesztett nagy tárcosrendet Magyar Ferenc, a Mezőgazdasági Kamara tisztviselője készíti.

Már most felhivjuk a bál iránt érdeklődők figyelmét arra, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos jegyekről és asztalmegrendelésekről jó előre gondoskodni a rendezőség útján. Mindennemü felvilágositást készséggel ad az Arany Bika félemelet 11. számú szobában, székelő báliroda. Táncosjegyeket csak a báliroda ad ki, igy tehát az esti pénztárnál táncosjegyet váltani nem lehet. A báliroda hivatalos órái délelőtt 1—2-ig és délután 4—6 óráig.

ÓRIÁSI AZ ÉRDEKLŐDÉS A NYOMDÁSZOK ÁLARCOS-BÁLJA IRÁNT.

Az a nagy érdeklődés, amely a nyomdászok álarcos-bálja iránt városszerte megnyilvánul, bizonyitéka annak, hogy az ugy anyagilag mint erkölcsileg sikerülni fog. — A bál február 2-án lesz a Munkás-Otthon dísztermében. — A belépődij (a vigalmival együtt) 2 pengő.

A jelmezesek közül nagyobb jutalomban részesülnek: A legszebb jelmezes nő: Laborfalvy Márkos Lujza gyönyörü estélyi ruháját; a legszebb jelmezes férfi: egy felszerelt szmoking-inget; a legérdekesebb nő: egy nőiruhára való finom mosóselymet; a legérdekesebb férfi: egy művészies kivitelü kis hordót borral; a legkomikusabb nő: egy divatos női-kalapot; a legkomikusabb férfi: egy divatos nadrágszövetet; a legnyurgább nő: egy nagy doboz Pischinger-csokoládét; a legnyurgább férfi: egy divat-nadrágot; a legszerényebb nő egy divatos retikült; a legszerényebb férfi egy férfi-kalapot. — Ezenkivül az összes jelmezesek jutalomban részesülnek, sőt még a nem jelmezes hölgyek is egy-egy érdekes ajándékot kapnak.

Éjfélkor megválasztják a bálkirálynét (szépségverseny alapján), és a Turyné kalapszalonja által ajándékozott müvészies kivitelü koronával megkoronázzák.

Az ajándégtárgyak még mindég gyülnek. Az ujabb adakozók a következők: Laborfalvy Márkos Lujza női divatszalonja (Rákóczi-u. 41.) egy gyönyörü szép estélyi ruhát; Turyné női kalapszalonja (Pacsira-u. 41.) a bálkirálynő koronáját; dr. Asztalos Sándor hordógyáros (Boldogfalva-u. 3.) egy kis hordót; „Anny" kalapszalon (Csapó-u. 47.) egy izléses és szép női kalapot; Katz Mihály vendéglős (Csapó-utca 79.) egy üveg tokaji bort; özv. Kepecs Sándorné vendéglős (Virág-u.) 1 üveg Leánykát. Beke Zoltán egy pálinkakészletet; Csikes Ferenc borbélymester (Sátorváros) egy korsót és egy titkos-dobozt; Schmiedt Károly mézeskalácsos (Maróthy György-u. 5.) mézes sütemények; Angyal Ferenc vendéglős (Csapó-u. 19.) egy üveg konyak; Karika Lajos vendéglős (Nyulasi rokkanttelep) egy üveg konyakot és egy üveg bort; Nagy Dániel vendéglős (Csapó-u. 100.) két üveg bort; Ábel Aladár mükertész (Széchenyi-u. 29.) egy virágkosarat; Csomor Gyula Meteor-mozgó tulajdonosa, egy pár galambot adományoztak.

A farsang kiemelkedő eseménye lesz A Bocskay-bál.

A farsang kiemelkedő eseménye lesz a Bocskay Football Club bálja, amely február 2-án, szombaton este lesz az Arany Bika dísztermében. A Bocskay-bál Debrecen egész társadalmát megmozgatja és azoknak, akik a táncmulatságon és bálon résztvesznek, feledhetetlen estében lesz részük. Számtalan szórakozás, meglepetés, kitünő müsor várja a közönséget. Lesz farsangi felvonulás, Karnevál hercegének és hercegnőjének megválasztása, sok-sok tréfa, móka és tánc kivilágos virradtig, a legjobb zenekarok zenéje mellett. Táncosokban nem lesz hiány, hiszen, aki csak sportember és jó táncos, az mind ott lesz és alig várja, hogy táncolhasson a szép debreceni lányokkal és asszonyokkal.

A bál iránt országosan nagy az érdeklődés és a Bocskay-bálon részt vesz a fővárosi futball-primadonnák közül is több, igy Kohut Vili, Takács II. József, a Ferencváros büszkeségei is, menyasszonyukkal együtt.

A Bocskay-bálra jegyeket elővételben a Turay és Szöllősy tőzsdékben lehet venni. Akik esetleg nem kaptak meghivót, azok kérjenek Singernél, a Menetjegyirodában.

A MÁV mozdonyfütők bálja.

Mint már jeleztük, a MÁV mozdonyfütők ez évben is megrendezik szokásos zártkörü báljukat. Ez idei bál a Royal szálló dísztermében lesz megtartva, február hó 3-án, szombaton este, 8 órai kezdettel. A nagyszámu rendezőség minden lehetőt elkövet, hogy ez a bál az eddigi bálokénál is jobban sikerüljön. Éppen ezért a belépő-jegyek ára is oly alacsonyan lett megállapitva, hogy mindenki eljöhessen. Személy-jegy ára 1.60 pengő, családjegy ára 4 pengő. A meghivókat most küldi szét a rendezőség. Ha valaki meghivót kiván kapni, de tévedésből még nem kapott volna, sziveskedjen a bál rendezőségéhez fordulni (rendező minden mozdony-fütő), mely a legnagyobb készséggel küld meghivót. A zenét Rácz Károly kitünő zenekara szolgáltatja. Esetleges jövedelem a kőszegi Vasutas Árvaház javára lesz forditva.

Fővárosi kávéházakban követelje a Debrecent

Rheuma, csuz, köszvény
ellen legjobb a régen bevált hires
Király balzsam
1 üveg 2 P 40 f
Kapható a készitő
GrószNagyFerenc
Debrecen, Aranyegyszarvu gyógyszertárában (Szinház mellett.)

A NAP HIREI

Salamon teleségének a sirja

Ez is ravasz ügy és kétségkivül annyi köze van a bibliához, mint a Hlinka tata judáskodásának azzal a különbséggel, hogy a fenti dolgot, mint valóságot szórták világgá a lapok és mért tagadnánk, hogy mi is beleestünk ebben az idény legnagyobb kacsájába. Mert merő kacsa az egész. Egy szó se igaz a feltalált salamoni sirokról. Nem lett volna ugyan túl nehéz egy két sirt felfedezni a salamoni feleségek sirjaiból, hiszen az irásos irás bizonysága szerint ötszáz felesége volt a nagy igazságú királynak. Ennyi asszony sirja közül igazán nem lett volna nehéz feladat vagy egyet valóban felkutatni. De nem kutattak csak papiroson, ami édeskeveset ér tutenkámeni sirértékelésben. A jövőben óvatosabban kell vezeket az asszonyi sirhireket is fogadni, mert úgy látszik, hogy ezek a dolgok még sir szempontjából is hamisak. Szegény Salamon, hiába el kell könyvelni azt a naay igazságtalanságot minden igazságos voltod dacára is, mint a szezon legnagyobb kacsáját. Feleséged volt bőven, de a sir merő kitalálás, semmi más.

Milodin
arckenőcstől
csoda szép lesz az arcbőre
Egy tégely:
50 fill. 1 P és 1 P. 50 fillér.

— **Kinevezés.** A földmivelésügyi miniszter Berti Ferenc nyirbogdányi gazdasági felügyelőt, Szabolcs, Ung- és Hajdumegyék tej ellenőrzésével és a szarvasmarhatenyésztő egyesületek ügyeinek vezetésével bízta meg. Ugyanekkor a miniszter a nyirbogdányi járási felügyelői teendőkkel Nádi László gazdasági segédfelügyelőt bízta meg.

— **Révész Imre előadása a Leánykálvineumban.** Nyiregyházáról jelentik: A nyiregyházi Leánykálvineum előadássorozatában a szerda délutáni előadáson Révész Imre dr. folytatja a két héttel ezelőtt félbehagyott bibliamagyarázatot. Az előadás a 78-ik zsoltár eléneklésével kezdődött, majd ima után a Kálvineum énekkara adta elő „A forrásnál" cimü örökszép vallásos éneket. Lévay Aranka nagy átérzettséggel előadott szavalata után Révész Imre lépett a pódiumra és magas szárnyalásu beszédben ismertette a Biblia eredetét, majd a Biblia és a katolicizmus közötti kapcsolatot fejtegette. A gondolatokban gazdag beszédével és közvetlen előadásával a legnagyobb fokig lekötötte a hallgatói figyelmét. Az előadás egyházi énekkel ért véget.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Bucsalach szombatján:** Pénteken este négy óra 15 perckor, szombaton reggel hét óra 15 perckor, délelőtt fél 11 órakor, délután fél 4 órakor és este 5 órakor. A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel fél 8 órakor, délelőtt hitszónoklat, az ifjusági istentiszteleten Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyed hét órakor és este négy óra 40 perckor. Az elnökség

x **Marcel Journet a párisi nagy opera énekművésze, egyetlen hangversenye, január hó 25 Zenekedvelők IV. bérlet. Napijegyek a Méliusnál**

A Debrecenben őrizetbe vett kozák ezredes egyelőre fogva marad

A bécsi rendőrség válaszát várják.

Megirta a „Debreczen", hogy a rendőrség őrizetbe vett egy orosz férfit, aki kihallgatásakor mint kozák ezredes igazolta magát és azt vallotta, hogy az itt élő orosz emigránsok látogatására érkezett városunkba.

A volt orosz tiszt bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, s ez a körülmény hivta fel az ellenőrző hatóság figyelmét. — Lehet, hogy ő a legteljesebb jóhiszeműséggel mulasztotta el az idegenekre kötelező jelentkezést és ez hozta bajba. A rendőrségen utlevéllel és többféle irással igazolta magát.

Az ügyben a rendőrség lefolytatja a nyomozást a volt orosz tiszt debreceni ideérkezésének az időpontjáig terjedő magatartására vonatkozólag. A bécsi rendőrfőnökséget táviratilag megkereste a debreceni rendőrség bünügyi osztálya. A válasz csütörtök délig még nem érkezett meg. — A bécsi rendőrség felvilágositása mindenesetre döntő jelentőségü lesz ebben az ügyben. A volt orosz tiszt személyi körülményeiről és eddigi életéről akkor nyer a hatóság tiszta képet.

x **Tánc** az Arany Bika üvegtermében, pénteken, Marcel Journet hangversenye után.

— **A Tiszántúli Automobil Club közgyülése.** A Tiszántúli Automobil Club, január hó 26-án, szombaton dél után 6 órakor Debrecenben, a Mezőgazdasági Kamara helyiségében, (Hunyadi ucca 5. szám) közgyülést tart. A megjelentek számára való tekintetnélkül fog a közgyülés a tárgysorozat felett határozni.

— **Harminchat mázsás gép zuhant rá.** Nagyszombatból jelentik: A nagyszombati Szent Béla Egyesület épitkezésénél halálos baleset érte Sütő O. 19 éves szerelőt. Rázuhant egy 36 mázsás nyomdagép. A munkások csak egy órai megfeszitett munka után tudták a rettenetes súly alól a szerencsétlen szerelőt kihúzni, akit a nehéz gép valósággal szétlapitott.

Milodin
szappan
bársonysima arcbőrt ad.
1 db 50 és 1 P.

— **Meghalt a forró fürdővizben a gyermek.** A debreceni csendőrség jelentette a szolnoki ügyészségnek, hogy Szabó Józsefné ottani asszonynál gondozásban levő. Széll Erzsébet nevü, egyéves menhelyi leány, fürdetés közben meghalt. A nyomozás eddigi adatai szerint Szabó Józsefné rendesen, pontosan bánt a kis árva gyermekkel, szépen ruházta és szinte szülői szeretettel gondozta. Legutóbb azonban, amikor fürdette, nem tudni hogyan az egyéves kisleányt beleejtette a forró vizzel telt fazékba és mikorra kikapta a vizből, a szerencsétlen gyermek olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy rövidesen meghalt. A nevelő anya ellen gondatlansága miatt az eljárás megindult.

— **A sirásót megölte az ijedtség.** Hétfőn délután különös szerencsétlenség történt Hajduszoboszlón. Farkas Imre sirásó a temetőben egy sirt ásott meg. A sir már teljesen elkészült, csak az utolsó földoszlop kidütése volt még hátra, amely egy lábon állt. Mikor a sirásó látta, hogy hozzák már a halottat, leszált a gödörbe és kiütötte az utolsó földoszlopot. Azonban nemcsak a földoszlop dőlt be, hanem a padmaly is beomlott. Farkas a földomlástól annyira megijedt, hogy elveszlette eszméletét. Bár semmiféle sérülést nem szenvedett, mégis mire a lakásába szállitották meghalt. — Megölte az ijedtség.

— **A Mansz. iparos szakosztálya,** január hó 27-én, vasárnap délután öt órakor saját helyiségében, Bihariról ismeretterjesztő előadást tart. Az előadás keretében Szücs Gergely zenetanár kamarazenei kisérettel több Bihari darabot mutat be. Beléptidij nincs. Felhivjuk a Mansz. tagoknak a figyelmét, hogy az előadáson minél nagyobb számban résztvegyenek.

x **Ifj. Zelinger,** Kálvin-tér 4. szám, izlésesen, olcsón fest cégtáblákat.

— **Ady-emlékünnepély a debreceni Munkás-Otthonban.** Vasárnap, folyó évi január hó 27-én lesz 10 éve annak, hogy Ady Endre eltávozott az élők sorából, s az évforduló napján a debreceni munkásság, a következő műsorral: 1. Kálmán József: Ady-emlékének. Szavalja Barta József. 2. Ady emlékezete. Elmondja: Fáy Árpád. 3. Ady-verseket szaval: Fáy Árpádné. 4. Ady: Az idegen fiu. Novella. Elmondja: Klinger Jenő. 5. Ady munkássága és költészete. Irodalomtörténeti előadás. Elmondja: Nánai Béla tanár. 6. Ady-versek. Szavalja: Holló Mária. 7. Ady: Szivek messze egymástól. Énekli: Goldstein Tibor. 8. Ady: Nyomorék Tarr István. Novella. Elmondja: Weisz Olga. 9. Ady-versek. Szavalja: Vértes Sándor. 10. Ady emlékére. Élőkép. — Belépődij nincs.

Milodin
poudert
még fiatal lányok is örömmel használják. Szépen tapad és nem feltünő.

— **Munkakeresés, segélykérés.** Egy munkában megöregedett szegény lány ki most nagy nyomoruságban van, kérné a jószivü emberek segitségét, olyanformán, hogy foltozni való munkákkal keressék fel. Még mindig nagyon jól tud, különösen fehérneműt foltozni és nagyon kérné a jószivü embereket, hogy ilyen természetü munkaadással keressék fel. Címe Kiss Erzsébet, Baros ucca 5. sz. Debrecen.

— **A drót a gépre csavarta.** Székesfehérvárról jelentik: Súlyos baleset érte tegnap az Eppinger-féle téglagyárban Tonamár István 17 éves napszámost, aki a téglaprésnél dolgozott. A fiatal napszámos munkaközben drótot vett a kezébe és a gépnél azzal foglalatoskodott. A gép fogaskereke elkapta a drótot és azt feltekerve Tonamár bal keze fejére, azt az arra csavart dróttal magához rántotta és levágta. A szerencsétlenül járt fiatalembert súlyos sérüléssel a Szent György közkórháza szállitották.

Rém rímek

Európaszerte nagy a larma
És mindenki remegve varja,
Hogy mikor zudul a fejére
A ravasz spanyolnátha . . .

Én is, te is, úgy véljük, hogy hátha
Pont minket fog kikerülni
A divatos nátha.

Bár itt még ma tagadják, hogy volna,
A mit a jó statisztika
El is rovatolna.

Hivatalosan még nincsen mersze,
De azt aztán elhallgatják persze,
Hogy az embert spanyol nélkül
A nátha kikezdte.

Én is te is prüsszögünk
Nagy bőszen
De hirdetjük városunkban
Ebben az időben
Nincsen spanyol, mert
Nincs engedélye
S mire megjön, elhiheted,
Tizezren tul lesz az esélye.

*

Pesten sokan úgy tüntettek,
Hogy munkát és kenyeret kértek,
Kiket aztán a rendőrök
Im betessékeltek,
Igy legalább munka nélkül, ingyen
Fkosztra
Mégis csak szert tettek.

*

Debrecenben elfogtak egy komoly
Kozáktisztet,
S csodálatos hogy szavának
Ime mégse hisznek . . .
Próbálgatják, vallatgatják
Ámde mind hiába,
Titokzatos marad most is
A furcsa rabságba.
Meg kellene vakargatni kozák ökelmét,
Hátha menten elárulná oroszos feggel-
. . Imét.

*

A tárkányi vadászaton
Nagy esemény történt
Egy állásból négy disznót lőtt
Nyilván, hogy nem önkényt
Bethlen István.
Most már aztán nem mondhatják:
Bakot szokott lőni.
Nyilván ellenségei előtt is
Tekintélyre im igy kell megnőni.
Czár.

x **A nemzetiségek,** politikai tanulmány, dr Haendel Vilmos egyetemi tanár tollából most jelent meg. Ára 4.40 P. — Kapható: Antalffy József könyvkereskedésében. Telefon: 6.12.

x **Galánffy Lajos** február 2-iki zenedei klassikus zongora-estjére elsőrendü jegyek elfogytak, csupán egy pár másodrendü jegy kapható Springer papir- fotocikkek szaküzletében.

Milodin
árut
minden gyógyszertár, droguéria és illatszertárban beszerezhető.
Főraktár és vezérképviselet
Arczt Gyula és Társa
Budapest VI. Wesselényi-u. 57. sz.

— **Ruhákat lopott a szabósegéd.** A múlt év decemberében Kupferstein Dániel debreceni szabó, megfogadta segédnek Bencze Dezsőt. Az uj segéd igen jó munkaerőnek bizonyult, azonban a gazda két hét múlva azt vette észre, hogy a műhelyből több öltöny hiányzik. Kiderült, hogy a ruhákat Bencze lopta el és valamennyit zálogba tette. Kupferstein feljelentette a tolvaj segédet, akit a debreceni törvényszék a tegnapi tárgyaláson három havi fogházra ítélt.

Milyen idő volt és milyen idő váható

A Földrajzi Intézet jelenti:

Az időjárási helyzet átalakulása fokozatosan halad előre. A nyugateurópai depressziókkal kapcsolatban az Adrián is kialakult egy mélynyomásu képződmény. A mi területünket valószinüleg ez fogja a következő 24 órában befolyásolni, amit a ma este megindult északkeleti légáramlás is jelez.

A hőmérséklet tegnap óta erős emelkedést mutat (az átlag hőmérsékletet tekintve mintegy 5 C fokot). **Az éjjeli minimum még tekintélyesen —15.6 C volt; a mai maximum —4.5 C fok.**

Egyelőre az éjjel hideg (legalább —10 C fokos minimummal); nappal a hőmérséklet további emelkedése várható, borulással és esetleg havazással.

— **Szabadka utolsó magyar főkapitány-helyettese felakasztotta magát.** Szabadkáról jelentik: Pertics Ernő, aki Szabadka elesatolása előtt az utolsó magyar rendőrkapitány-helyettes volt, ma éjjel felakasztotta magát és meghalt. Levelében azt írja, hogy fejtájás kinozza és ez készteti az öngyilkosságra. Pertics a szerb uralom bekövetkezése óta mind meghasonlott ember járt-kelt a városban és valószinü, hogy hazafias fájdalma hatott végzetesen kedélyére. Ő volt az, aki annakidején a Haverda Mária gyilkosságot kinyomozta.

— **Puli kutyát és juhászfelszerelést lopott egy bojtár.** Erdekes feljelentést tett a csendőrségen Czakó János 26 éves pócspetri-i juhász, bojtárja Vass György ellen. A feljelentés szerint a bojtár a Herczku-tanyai juhokat őrizte, ám egy szép napon elhatározta, hogy megszökik. Szándékát meg is valósította, azonban előbb agyonvágott egy szép bírkát és annak a húsát elkészítette útravalónak.. Ezután maga mellé véve a Czakó János legszebb és legértelmesebb puli-kutyáját, s megszökött. Magával vitte a Vass György juhász bundáját, kampós botját, csizmáját és egész juhászfelszerelését. A csendőrség megindította a nyomozást és igyekszik kézrekeriteni a bojtárt, nemkülömben a vele eltünt pulit is, amelyet a feljelentésből kitetszőleg legjobban sajnál a károsult juhász.

— **Izgalmas körülmények között menteltek ki négy gyermeket a lángokból.** Veszedelmes szobatűz pusztított Nyírmadán, amelynek kevés híja volt, hogy emberélet nem esett áldozatául. Balog Jánosné nyírmadai aszszony a napokban eltávozott hazulról és a bezárt lakásban hagyta négy gyermekét, akik közül a legidősebb 4, a legkisebb fél éves volt. Amig az aszszony odajárt, a tüzhelyről kipattanó szikra meggyújtotta a tüzhelyhez közelálló ágyat s a tüz az ágyban levő szalmán és ágynemün rohamosan harapódzott tovább. Az uccán járókelők észrevették a lakás ablakán és ajtaján kitóduló füstöt s rosszat sejtve ablakot s ajtót betörve behatoltak az égő szobába és a három gyermeket kihozták. A szomszédok azonban észrevették, hogy a legkisebb gyermek még bent van az égő lakásban. Az egyik tüzoltó behatolt a gomolygó füst és lángtengerben úszó lakásba és kimentette az elalélt és súlyos sérüléseket szenvedett gyermeket, akit csak hosszas élesztgetés után sikerült életre kelteni. A gondatlan anya ellen megindult az eljárás.

RÁDIÓSOK!
A „Debreczen" szombati száma közli az egész jövőheti rádióműsort.

A „DEBRECZEN"
kedvezményes vásárlásra jogositó
SZELVÉNYE
Érvényes mindazon cégeknél, melyekkel errenézve megállapodás köttetett és melyeknek névsora vasárnapi lapszámunkban olvasható

Beteg teheneket adtak el, -- két hónapi fogházra ítélte őket a törvényszék

A mult év októberében történt, hogy Kiss István, debreceni gazdálkodó kiment a baromvásárba, hogy egy tehenet vásároljon magának. Ki is nézett magának egy szép tehenet és alkuba bocsátkozott a tulajdonosokkal: Hodos Sándorral és Takács Péterrel. Mindketten gazdálkodóknak tüntették fel magukat, pedig becsületes mesterségük a kupeckedés volt. Igen hangoztatták, hogy a tehén saját nevelésü állat és garantálják egészséges voltát, valamint jó tejelő-képességét.

A gazdálkodó hitt a kupecek szavának és megvette a tehenet. Néhány nap mulva azonban kellemetlen meglepetéssel konstatálta, hogy a tehén beteg és alig ad valamicske tejet. Azonnal bünvádi feljelentést tett a két kupec ellen, akikkel szemben a kir. ügyészség csalás cimén emelt vádat.

Tegnap délelőtt tárgyalta az ügyet a debreceni törvényszék Rézler Ervin tanácselnök elnöklete alatt működő büntetőtanácsa. A vádlottak azzal védekeztek, hogy nekik fogalmuk sem volt arról, hogy a tehén nem egészséges, miután azt közvetlenül a vásár előtt vették. Ezzel szemben a bíróság megállapitotta, hogy a két kupec a tehenet, mint saját nevelésü jószágot adta el és ezért fejenként két hónapi fogházra itélte őket. Az itéletet a kir. ügyész tudomásul vette, mig az elitéltek felebbezést jelentettek be.

— **Elütötte az autó.** Csütörtökön délben a mentőállomást telefonon értesitették, hogy a Salétrom ucca 6. sz. előtt, autóelgázolás történt. Suba I. 51 éves konyhakertész, Szegényházsor ucca 32. szám alatti lakos, szekeret hajtott a Salétrom uccán. A 6. számú ház előtt megállitotta a szekeret, mert a lovak istrángján volt valami igazitani való. Suba István nem vette észre hogy ugyanakkor egy gépkocsi közeledik az úttesten. Az autó Suba István elütötte. Az elütés azonban szerencsés volt. A gép nem gyürte maga alá, hanem jó pár métert oldalra kivágta. A kertész lezuhant és az esés következtében arcán több helyen szen vedett könnyebb természetü sérülést. A mentőorvos elsősegélyben részesitette s azután kivitték a klinikára, Röntgen vizsgálatra, annak megállapitására, hogy csonttörés nem történt-e. A klinikáról — minthogy a sebesült állapota ne mvolt súlyos, a lakására vitték vissza.

— **A nyúlastelepi rokkantak memoranduma.** Hirt adtunk arról, hogy szerdán délben a nyúlastelepi rokkantak küldöttségileg keresték fel dr Vásáry István polgármestert s egy memorandumot nyújtottak át neki, — amelyben elsősorban fizetési haladékot és gyalogjárót kértek. Ezt a hiradásukat most azzal egészitjük ki, hogy a küldöttséget dr Kovács Gábor ügyvéd vezette a polgármester elé. — A memorandumot a rokkant kolónia nevében Bartha József, Nagy Lajos, Máver János, Szász Sándor, Beregszászi Gábor, Rácz Sándor és Dobi István mindnyájan hadviselt rokkant katonák irták alá, akik közül többek között Mayer János azt kérte, hogy a város engedje el az első két évről a háztelek céljaira kapott földhaszonbérletét. A polgármester kedvező választ adott a küldöttségnek,n amennyiben kijelentette, hogy a fizetési halasztásra vonatkozólag előterjesztést tesz a közgyülésnek, ugyanigy megtesz mindent, hogy a haszonbérlet ügye is kedvező elintézést nyerjen.

— **A Debreceni Hétfői Ujságot házhoz kézbesitik.**

— **Felakasztotta magát, mert nem mehetett Erdélybe.** Nyiregyházáról jelentik: Megrenditő öngyilkosság történt Piricse községben. Bereczky Zsigmond 70 éves földmives, veje istállójában felakasztotta magát. Az öreg gazda állandóan hangoztatta, hogy a honvágy kinozza, vissza szeretet volna menni szülőföldjére, Erdélybe. Ez a kivánsága azonban nem teljesülhetett és ez keseritette el az öreg gazdát.

— **Eljegyzések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be Szolnoki János—Kiss Róza. Keller György. Gottlieb Erzsébet. Szegedi János—Bökönyi Erzsébet.

— **Születések.** — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Higyed József tizedes, leány Verona. Roschild Pál könyvelő, fiu Tibor. — Létai Károly földmives, fiu Károly. Bartha Ferenc magán hiv. fiu Lajos. Győri S. dohánykertész, f. Sándor. Szakácsi János lakatos, leány Edit.

Ideges embereknek és lelkibetegeknek
az enyhe természetes „Ferenc József" keserü viz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. — Világhirü idegorvosok véleménye alapján a **Ferenc József** viz használata az agy és a gerincvelő sulyos megbetegedéseinél is kiválóan ajánlható. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Gyászrovat

Szomjas Gusztáv gyásza. Sulyos csapás érte Szomjas Gusztáv tiszalöki földbirtokost, volt főispánt, nemzetgyülési képviselőt és családját. Szomjas Gusztáv feleségének édesanyja: özv. Bordács Antalné sz. Külley Gizella 73 éves korában Tiszalökön (Lajos-tanyán) elhunyt. — Temetése nagy részvét mellett folyt le. Halála gyászba boritotta a Szomjas, Bordács, Kokoi-Kun, Kaszanyitzky, Váradi-Szabó családokat is.

Turóczy Béla, MÁV segédtiszt, 41 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 26-án lesz Budapesten, a Rákosi temetőben. A szállitást Gebauer Károly és Társa tem. váll. rendezi.

Nagy Géza 19 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 25-én délután 2 órakor lesz, a Szent Anna utcai kápolnából, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Széles Gábor 60 éves korában meghalt. Temetése folyó hó 25-én délután 2 órakor lesz, a Várad utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Csarkó Sándorné szül. Egri Eszter 59 éves korában meghalt. Temetése folyó hó 25-én délután 3 órakor lesz, a Pesti utca 23. számu háztól, a Hatvan utcai temetőbe, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

László Zsuzsánna 56 éves korában meghalt. Temetése folyó hó 25-én délután 3 órakor lesz, a Kossuth utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

— **Halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Thuróczi Béla ref. 40 éves, Budapest. — Szilágyi János ref. 18 éves, Haláp 192. — Feldmann Mavemé izr. 62 éves, Hatvan ucca 56. Bányai Endre ref. 31 éves, Mátészalka. Pákozdi Sándor ref. 17 hónapos, Sámsoni út 9. szám. Szabó Sándorné ref. 29 éves, Erzsébet ucca 6. Nagy Géza rk. 20 éves, Egyek, László Zsuzsa ref. 56 éves, Hajduszoboszló. Csarkó Sándorné ref. 59 éves, Pesti ucca 23.

Le[illegible] fest, tisztit
Weisz, Arany János-u. 9.
Cipész esetén tizenkét óra alatt fest.

TISZÁNTÚLI HÍRLAP R.-T.
KÖNYVNYOMDAVÁLLALATA
KÉSZÍT KÖNYVEKET, ÜZLETI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOKAT, FALRAGASZOKAT, MEGHÍVÓKAT, SZINLAPOKAT, LEVÉLPAPIROKAT, BORITÉKOKAT, SZÁMLÁKAT, SZÓRÓCÉDULÁKAT, RÖPLAPOKAT STB.: OLCSÓN ÉS ÍZLÉSES KIVITELBEN.
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 1

Allj meg Clotho!

Állj meg Clotho, mert Atroposnak
[árnya
Közel sötétlik utam hűs porán;
S bár sorsom ő, de érzem, még korán:
Az árny mögött nyíl életem viránya...

Állj meg Clotho, mert ajkam szomja
[léget:
Csak fűszer még az élet-adta kin...
De hol lelhetnék a Styx partjain
Vizet, amelynek enyhe: földi élet!

Állj meg Clotho, mert látom már az
[űrt.
Te gombolyítod életem feléje...
S míg körülöttem boldogan alusznak.
— Oh, testvér-átka bűnös Tantalus-
[nak! —

Én ébren nézek át a kormos éjbe,
És figyelem, hogy mikor hív a kürt.

Hangel László.

— **Fizessen Ön is elő a Debreceni Hétfői Ujságra!**

— **Ha nincs bor, jó a tolvajoknak a fehérnemü is.** A múlt év nyarán betörők jártak özv. Tóth Jánosné debreceni lakos házában. A betörők tisztában lehettek a helyzettel, mert egyenesen a pincébe mentek, ahol rendszerint nagyobb mennyiségü finom bor szokott felhalmozva lenni. Ez egyszer azonban tévedtek, mert a pince teljesen üres volt. Most már a keritésen keresztül el akarták hagyni a házat, azonban az udvaron, a szárítókötélen nagymennyiségü fehérnemü volt kiteritve. Nem lettek volna jó tolvajok, ha fel nem használják a kitünő alkalmat és természetesen egy csomó fehérnemüt elvittek. A tolvajok azonban hamarosan kézrekerültek. Egy detektiv a zsibvásáron felismerte őket, Kreiler János és Berényi József munkanélküli napszámosok személyében és átadta őket a legközelebbi rendőrnek. Tegnap vonta felelősségre a két betörőt a debreceni törvényszék és miután bünösségük kétségtelen bizonyitást nyert, Kreiler Jánost nyolc hónapi, Berényi Józsefet pedig háromhónapi fogházra itélte. Az itélet jogerős.

x **Hol, — Hogyan, — Mikor** hirdessen, ezen három kérdés helyes megválasztásától függ reklámakciójának sikere. E téren útmutatásul szolgál a Rudolf Mosse R.-t. most megjelent 1929. évi Ujságkatalógusa. — Első része az eladás és a reklám racionalizálásáról szól. — **Második** része minden tudnivalót közöl Magyarország napi és hetilapjairól. — **A harmadik** rész a vidéki lapokkal foglalkozik, részletesen felsorolja a teljes vidéki sajtót, a szükséges adatokkal együtt, továbbá térképekkel ellátott előnyös csoportajánlatokat tartalmaz a vidéki propagandára vonatkozólag s tájékoztatást nyújt az egyéb reklámlehetőségekről. — **A negyedik** rész ismerteti az ország szórakoztató és a szaksajtóját. — **Az ötödik** részben maguk a lapok kiadói szólalnak meg tájékoztató hirdetésekkel. A kiállítására és tartalomra egyaránt kimagasló, 96 oldalas, vaskos katalógust ingyen és bérmentve küldi hirdetőinek a Rudolf Mosse R.-t. hirdetőirodája, Budapest, IV. Váci ucca 18. Rudolf Mosse-ház

— **Egy szál eldobott gyufa miatt.** Schuller Gusztáv, 65 éves szombathelyi napszámos, az éjszaka boros állapotban ment haza lakására, ahol egy szál gyufát dobott a kályha melletti fásládába. A fahulladék tüzet fogott és a szoba bútorzata is meggyúladt. Mire a füstre figyelmessé lett szomszédok a lakásba behatolhattak, Schuller már nem élt, csak holttestét tudták a szobából kivonszolni.

Szőnyegei porolással tönkremennek, óvja azokat a lángos porszívógéppel.
Kölcsöndij: félnapra 2.50, egész napra 4 pengő.
Soltész, Halvan ucca 1. l'. kapu. --- Telefon 12-59.

Kanyaró ésszamárköhögésmiatt bezárlák a Timár uccai óvodát

Az utóbbi időkben szinte világszerte terjed az ugynevezett spanyol nátha, amely pont tiz évvel ezelőtt Magyarországon is sulyos járvány alakjában lépett fel és sok áldozatot is szedett. Most ismét grasszál ez a járvány, amely azonban közvetlenül még Magyarországot nem fenyegeti, de az egészségügyi hatóságok máris minden preventiv intézkedést megtesznek, hogy ha a járvány mégis eljutna Magyarországra, sem a hatóságokat, sem a lakosságot ne találja készületlenül.

Debrecenben sincs még nyoma sem a spanyolnátha veszedelemnek, sőt még komolyabb influenza-esetek sem fordultak elő, de ennek daczára dr. Láng Sándor tisztifőorvos már is minden intézkedést megtett az esetleges járvány elkerülésére.

A tegnapi nap folyamán dr. Láng Sándor tisztifőorvos előterjesztésére a Timár uteai óvodát bezárták; ennek a bezárásnak azonban nem influenza volt az oka, hanem az, hogy a gyermekek között többen — mintegy 20 százalék — megbetegedtek kanyaróban és szamárköhögésben. A betegségek tovaterjedésének megakadályozása végett kellett az iskolát a szabályszerü négy hétre bezárni. Debrecenben tehát nem fenyeget a spanyolnátha veszélye, ajánlatos azonban, hogy a meghült és influenzára hajlamos egyének ne járjanak sürün látogatott helyekre.

Leleplezett csempészés

Mikor a vonatról ledobálják a csomagokat.

Rendkivül érdekes és valószinüleg messzi ágazó csempészési bünügyben nyomoznak most a záhonyi vámhatóságok. Még a múlt év novemberének az elején történt, hogy a záhonyi fővámhivatalba bizalmas bejelentés érkezett, amely szerint a Csapról érkező tehervonattal nagy mennyiségü textilárut akarnak átcsempészni a magyar területre. Mikor a vonat Záhonyba érkezett, a vámőrök azonnal átkutatták az egész szerelvényt és a szeneskocsiban, a szén alatt 79 kiló súlyban számos csomagot találtak, amelyekben finom pamutáru volt.

Rövid vallatás után a mozdonyvezető és a fütő beismerték, hogy két kisvárdai kereskedő megbizásából vették fel a csomagokat és azokat Fényeslitke és Döge között a nyilt pályán kell nekik ledobni. A vámőrök erre felszáltak a vonatra és a jelzett helyen lehajigálták a csomagokat. Igy sikerült nekik megfogni **Grünfeld Adolf kisvárdai kereskedőt, aki Reismann Zoltán nevü kocsisával éppen a megjelölt helyen tartózkodott. Grünfeld** ugyan mindent tagadott és azt állitotta, hogy csak azért gyalogolt a sinek mellett, mert a kocsin fázott a lába és egy kicsit fel akart melegedni. A kocsis azonban beismerte, hogy bár csak egy hónapja szolgál Grünfeldnél, ez idő alatt már volt egy izben hasonló úton. Akkor a sinek mellől el is vitték a csomagokat és ő ötpengőt kapott hallgatási díj fejében.

Az állami fővámhivatal a csempészáru vámjának nyolcszorosára, 2144 pengőre büntette Grünfeldet, **az iratokat pedig áttette a nyiregyházi l ir. ügyészségre. Az ügyészség most rendelte el a vizsgálatot, amely igen széles körökre fog kiterjedni.** Nevezetesen azt gyanitják, hogy itt nem egyszerü elszigetelt csempészési esetről van szó, hanem egy messzire szétágazó, kitünően megszervezett csempész-bandával állanak szemben a hatóságok.

Kipusztult az egész pékmühely

Belehalt az izgalomba a pékmester, akinek három alkalmazottját megölte a szén gáz.

Budapestről jelentik: Rákosszentmihályon Endrődi Ferenc rózsautcai pékmühelyében gázömlés következtében a műhely két segéde és egy tanonicza meghalt. A tragikus eset folytatásaként ma reggel jelentették a cinkotai rendőrkapitányságnak, hogy a pékműhely tulajdonosa, Endrődi Ferenc, 57 éves pékmester is meghalt.

Rendőri bizottság szállt ki a helyszinre és megállapitotta, hogy a három halálesetet annyira lesujtotta a különben is gyenge szervezetü és beteges pékmestert, hogy ágynak esett. Az eset tisztázása végett ugyanis eljárás indult a pékműhely tulajdonosa ellen és ezt főként azonban a három haláleset annyira szivére vette Endrődi Ferenc, hogy a tegnapi nap folyamán már öngyilkosságot kisérelt meg. Az idős pékmester ugyanis fel akarta magát akasztani szobájában, de még idejekorán megakadályozták tettének elkövetésében. Tegnap este azonban már idegrohamokat kapott a pékmester. Orvost hivtak hozzá, aki egész éjszaka a beteg ágya mellett maradt s egymásután adta az injekciókat az egyik rohamból a másikba eső pékmesternek. A hajnali órákban azután minden orvosi segitség hiábavalónak bizonyult és Endrődi Ferenc szivszélhüdésben kiszenvedett.

A tragikus haláleset nagy részvétet keltett egész Rákosszentmihályon. Mindenki ismerte a pékmestert, akinek több, mint negyed évszázad óta van a községben pékműhelye és akinek telesége szintén napok óta igen sulyos betegségben fekszik.

A rendőrség intézkedésére a pékmester holttestét kivitték a rákosszentmihályi halottasházba és a pestvidéki ügyészség vizsgálóbirájának intézkedésére a holttestet fel fogják boncolni.

x **Lauer Irén női-kalapszalonját, áthelyezte Piac ucca 19. szám, földszint.**

Csak egy mosolyt

Különbség.

— Mondja kérem, képviselő ur, mi a különbség a jugoszláv diktatura és a csehszlovák alkotmányosság között?

— Majd megmagyarázom, fiam. Bement egyszer a Timót Ábris egy kis koresmába ebédelni. Hat amint a fizetésre került a sor, azt kérdi tőle a főpincér:

— Milyen leves volt, kérem? Marhahusleves, vagy tyukleves?

— Nem tudom én! Csak azt tudom, hogy kalocsai-szaga volt.

— Akkor marhahusleves volt, nagyságos ur. Mert nálunk a tyukllevesnek petroleum-ize van, kérem alássan.

A kis ezüstrókák.

Gödöllőn, mint ismeretes, ezüstrókatenyészet van. Evekkel ezelőtt vásároltak Amerikában egy ezüstróka-párt.

Egy állatbarát még akkortájt kiment megnézni a két ezüstrókát és nagy érdeklődéssel szemlélte a ritka állatokat.

Az illető a minap ismét elvetődött Gödöllőre és kiváncsian fordult a telep őréhez:

— No, megvannak-e még az ezüstrókák?

Az őr hátramutatott egy ketrechez, ahol nyolc-tiz kis róka is volt.

— Hogy megvannak-e? Hojjé uram, már váltani is tudunk.

Jelentés
a spanyoljárvány-frontról.

Budapest, január 24. A tisztifőorvos nyilatkozata szerint a náthás megbetegedések száma emelkedett, de komolyabb jellegü megbetegedés a járvánnyal kapcsolatban nem lépett fel.

Laibachban tizezer ember sulyosan megbetegedett náthajárvány folytán. Az iskolákat bezárták.

— **A bihari vaskeresztes forráskutató.** Nagyváradról jelentik: Farkutza Gábor ökrösi gazdálkodó egy vaskeresztet hozott magával az oroszfogságból, amelynek szerinte az ő kezében varászereje van. A keresztet egy fűzfaveszőre akasztva, ki tudja vele kémlelni, hogy hol van vizforrás. Több falusi ember udvarán ki is kutatott igy kútforrásra alkalmas helyet, de néhány helyen csődöt mondott a tudománya s mivel e helyeken is fölvette a honoráriumot, a károsultak följelentették. Tegnap tárgyalta ügyét a nagyváradi törvényszék s miután nem látta fennforogni a csalás bünét, felmentő itéletet hozott. A varázsvesszőt azonban elkobozta a törvényszék.

— **Ágyuval és gépfegyverrel tudtak ártalmatlanná tenni két rablóvezért.** Belgrádból jelentik: Pozsarevác mellett egy faluban tegnap több órás formális harcra került a sor, egy csendőr osztag és a rablásairól hires Barbulovics testvérpár között, akik egy házban bújtak el. A házat valóságos ostromzár alá vették, de eredménytelenül. Az ostromlók közül két ember elesett és egy csendőr megsebesült, mire két szakasz katonát hivtak segitségül, a ház ellen, ahol a rablók rejtőzködtek, kiskaliberü ágyuból és egy gépfegyverből tüzet zudittottak. A házat végül felgyújtották. Amikor azt hitték, hogy a két rabló a lángokban már elpusztult a rablók égő ruhával hirtelen kiugrottak az égő házból. Az ostromlók agyonlőtték őket.

x **Singer varrógépek** kizárólag nálunk kaphatók! **Singer varrógép fióküzlet, Debrecen, Piac ucca 79. sz.**

RÁDIÓ-MŰSOR

PÉNTEK, JANUÁR 25.

BUDAPEST. 9.15: A m. kir. 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Vezényel Fricsay Richárd zenei ügyi igazgató. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, hírek. — 12.20: A Temesváry—Kerpely—Polgár-trió hangversenye. — 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 16: Onkel Hans németnyelvű mesedélutánja. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 17.10: Természettudományi előadás. Dr. Zeller Tibor: „A vulkánosság jelenségei különös tekintettel a Vezuvra és az Etnára". — 17.40: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. — 18.50: Francia nyelvoktatás. (Dr. Garzó Miklós.) — 19.30: Kabaré-est. Rendezi Hegedüs Tibor, a Vígszínház és Gyarmathy Sándor, a Studió rendezője. — 21.40: Pontos időjelzés, hírek. — 21.50: Gramofonhangverseny. — 22.45: Időjárásjelentés. — 22.50: Francia opera-est. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel: Berg Ottó karnagy.

BÉCS. 11: Délelőtti hangverseny. — 16: Délutáni hangverseny. — 17.40: Zeneakadémiai hangverseny. — 20.15: Wilhelm Kienzl „Der Kuhreigen" zenés színművének előadása.

BERLIN. 16.30: Szórakoztató zene. — 20: Szórakoztató számok. Géczy Géczy Barnabás zenekarának hangversenye.

BRESLAU. 16.30: Kamarazene. — 20.15: Fritz Jöde hangversenyénekes dalestje.

BRÜNN. 12.30: Déli hangverseny. — 19: Katonazene énekkel. — 22.20: Éjszakai zene közvetítése a Hotel Cecilből.

FRANKFURT. 17.45: Hangverseny-közvetítés. — 21.15. Esti hangverseny közvetítése Kasselből.

KASSA. 12.05: Déli hangverseny. — 17.10: Szalonzenekari hangverseny. — 20.10: Zongora- és gordonkahangverseny.

KÖLN, LANGENBERG. 13.05: Déli hangverseny. — 17.45: Szórakoztató zene. — 21: A német szimfonia.

PRÁGA. 12.30: Déli hangverseny. — 16.30: Délutáni zenekari hangverseny. — 19: Kamarazene. — 22.20: Francia zene közvetítése.

RÓMA. 17.30: Szórakoztató zene. — 20.45: Részletek Fr. Souppé „Boccaccio" című operettjéből.

STUTTGART. 16.15: Délutáni hangverseny. — 20: Frida Dierolf hangversenye. — 21: Georg Ott „Reiter Radio" hanglátékának előadása.

TOULOUSE. 13.01: A legszebb fantáziák, hangverseny. — 13.25: Modern fox-trottok. — 20.30: Dalok operettekből. — 21: Nagy zenekari hangverseny

Ne várjon

addig, amig becsepeg az eső a házába, hanem most hozassa rendbe házának bádogtetőzetét, vizlefolyó ereszcsatornáit. Iutánvosan elkészíti és díjtalan költségvetést ad.

Fülöp Miklós

vízvezetékszerelő és bádogos mester **Debreczen, Csapó ucca 3. szám.** Telefon 9-17.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Sokféle kertészetet létesítenek a szántóföldek helyén

Az ország több részében a gazdák azzal foglalkoznak, hogy szántóföldjeik egyrészén kertészetet rendeznek be. Hogy ez a készülődés milyen komoly, mutatja az is, hogy a kertészeti cikkek előállításával foglalkozó ipari üzemekhez az ország minden részéből jóval nagyobb megrendelések érkeztek, mint rendesen. Ennek következtében egyes kertészeti felszerelési cikkek, mint a melegágyi ráma, a kertészüveg, melegágyi takaró stb. meg is drágultak. A megrendeléseket legnagyobbrészt kisbirtokosok teszik, főleg olyan gazdák, akik eddig hizlalással foglalkoztak, de most az állattháztartás kockázatos volta arra birta őket, hogy más, jövedelmezőbb gazdasági ággal foglalkozzanak. Kívánatos azonban, hogy a gazdák valóban olyan cikkeket termeljenek, amelyben hiány van, nehogy ujabb túlprodukció álljon elő és az értékesítés ezen a téren is megnehezedjék, úgy, mint a kenyérmagvaknál, vagy a hizlalt állatoknál. Az is szükséges, hogy a gazdák elkészüljenek a nehézségekre is, mert a kertmüvelés más követelményeket támaszt, mint a szemtermelés, így például az öntözést nem szabad elhanyagolni, különösen hosszabb szárazság esetére kell a gazdáknak számításba venniök azt, hogy az öntözést minél nagyobb gonddal és rendszeresen folytassák.

Védekezés a fagykár ellen a szőlőben

A szőlősgazdák vasárnapi renkívüli közgyülésén sorra szobakerült mindaz a panasz, amely szőlősgazdáinkat foglalkoztatja és amely a szőlőtermelők és bortermelők munkáját megnehezíti. Mindezeken a panaszokon felül azonban a tavaszi fagykár az, amely a szőlőt leginkább fenyegeti. Megkísérelték ugyan füstölés segítségével a fagykár elhárítását, azonban ez nem nyujt teljes biztonságot a fagyás ellen.

Guttermuth János szőlősgazda a nagygyülésen különleges papir védősüvegeket mutatott be, amelyek a fagykár ellen tökéletes biztonságot nyujtanak. Ezek a papir védősüvegek, a melyeket a szőlőnek a tövére kell helyezni, alul, felül nyitva maradnak, úgy hogy a szőlőtőke állandó légáramlás alatt marad, amit a földből feltörő meleg és felülről lecsapódó hideg idéz elő. A kísérletek nagyszerüen sikerültek és még 4—5 fokos hidegben is megvédték a süvegek a fiatal hajtást a biztos megfagyástól.

A községenként bevezetendő rádiószolgálat révén az egész országban lehetséges lesz, hogy a Meteorológiai Intézet jelezhesse a tavaszi fagyhullám érkezését, úgy hogy a védősüvegeket kellő időben rá lehet rakni a tőkékre, valamint a paradicsom-, és paprikapalántákra is.

Az uj találmányt most terjesztették be a földmivelésügyi minisztériumba és a kipróbálását az állami szőlőtelepeken is megkezdik. A védősüvegek napokig a tőkén maradhatnak anélkül, hogy a tőke megsárgulna alattuk, mert kellő mennyiségü levegő és világosság éri még a süveg alatt is a tőkét, sőt a fagy elmultával kell is, hogy még egy napig a tőkén maradjon a védősüveg, mert csak így zárja ki teljesen a fagyás veszélyét.

A zöldhiteluzsora ellen.

A zöldhiteluzsora már megkezdte körutját és a vidéken az általmi ügynökök tizenhat-tizenhét pengős áron magukhoz váltják az ezévi termését. A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara most elhatározta, hogy a zöldhiteluzsora elharapódzásának megelőzése érdekében megkezdi a szükséges adatgyüjtést, mert csak megfelelő adatok alapján lehet közös frontot alkotni a fenyegető veszedelem elhárítására.

Amerikai liszt Kassán.

Valamikor hihetetlenül hangzott volna, ma szomorú valóság: Kassán és általában a Felvidéken amerikai lisztből sütik a kenyeret. Az amerikai malmok Hamburgba szállítják a lisztet, a csehek ottani szabad kikötőjébe és onnan a német kedvezményes tranzitóforgalom segítségével és kiváltságos cseh tarifákkal olyan olcsón érkezik nemcsak a nyugati cseh területekre, hanem a keleti magyar vidékekre is, hogy versenyezni képes az amerikai liszt a legközelebb eső nagy magyar malom liszttermékeivel. Szomorú jelenség.

A Farsang kimagasló eseménye lesz a debreceni nyomdászok álarcos bálja. Az agilis rendezőség mindent elkövet, hogy a bálozó közönség legmesszebbmenő igényeit is kielégítse. A jelmezesek között értékes ajándékok kerülnek kiosztásra. Belépő díj személyenként a vig. adóval együtt 2.— P.

A Farsang kimagasló eseménye lesz a debreceni nyomdászok álarcos bálja. Az agilis rendezőség mindent elkövet, hogy a bálozó közönség legmesszebbmenő igényeit is kielégithesse. A jelmezesek között értékes ajándékok kerülnek kiosztásra. Belépő díj személyenként a vig. adóval együtt 2.— P.

A Farsang kimagasló eseménye lesz a debreceni nyomdászok álarcos bálja. Az agilis rendezőség mindent elkövet, hogy a bálozó közönség legmesszebbmenő igényeit is kielégitse. A jelmezesek között értékes ajándékok kerülnek kiosztásra. Belépő díj személyenként a vig. adóval együtt 2.— P.

A Farsang kimagasló eseménye lesz a debreceni nyomdászok álarcos bálja. Az agilis rendezőség mindent elkövet, hogy a bálozó közönség legmesszebbmenő igényeit is kielégithesse. A jelmezesek között értékes ajándékok kerülnek kiosztásra. Belépő díj személyenként a vig. adóval együtt 2.— P.

Terménytőzsde

A készárupiacon a búzaforgalom ismét megnövekedett, de az árak nem változtak. A malmok a tavaszi lisztforgalom növekedésére való tekintettel ma már szivesen vásároltak volna nagyobb tételeket is magasabb árak mellett, de a kínálat tartózkodó volt. Különösen a vidéke felajánlások szünetelése érinti kellemetlenül a malmokat. A vidék nem tud egyelőre bekapcsolódni a forgalomban a nagy hideg miatt.

A takarmánypiacon csak zabban volt forgalom. 15 filléres áremelkedés állott elő a 900 mázsás forgalomban. A kőles magasabb árhatárát 50 fillérrel felemelték, a korpánál viszont 25 fillérrel leszállították.

A lisztárak nem változtak.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszavidéki 77 kg-os 24.80—24.95, 78 kg-os 25.05—25.20, 79 kg-os 25.25—25.35, 80 kg-os 25.40—25.20, felsőtiszai 77 kg-os 24.65—24.80, 78 kg-os 24.90—25.05, 79 kg-os 25.05—25.15, 80 kg-os 25.20—25.30, fejérmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 24.40—24.55, 78 kg-os 24.65—24.80, 79 kg-os 24.90—25.00, 80 kg-os 25.05—25.20, pestvidéki 77 kg-os 24.45—24.60, 78 kg-os 24.70—24.85, 79 kg-os 24.95—25.05, 80 kg-os 25.10—25.20.

Rozs pestvidéki 22.30—22.40, más 22.30—22.40. Árpa Ia 24.75—25.25, közép 24.25—24.75, sörárpa felvidéki 26.50—27.00, egyéb 26.00—26.50. Kőles 25.00—26.00. Repce 45.50—46.50. Zab Ia 25.15—25.50, közép 24.75—25.00. Tengeri tiszai 27.25—27.50, egyéb 26.90—27.15. Korpa 19.00—19.25. Lucerna 135—160.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza márciusra 24.80, 24.84, 24.89, 24.85, 24.90, 25.00, 24.95, zárlat 24.94—24.96; májusra 25.68, 25.72, 25.66, 25.74, 25.68, 25.75, 25.84, 25.79; zárlat 25.79—25.80; októberre 25.68, 25.67, 25.70, 25.71, 25.66, 25.74, 25.72, zárlat 25.69—25.70.

Rozs májusra 28.92, 23.96, 24.00, 23.98, 24.02, zárlat 24.02—24.04, októberre 23.65, 23.68, zárlat 23.68—23.70.

Tengeri májusra 28.70, 28.80, zárlat 28.80—28.82, júliusra 28.60, 28.59, 28.61, 28.98, zárlat 28.68—28.69.

Megélénkült a ferencvárosi sertésvásár.

A hüsfélék, a disznóháj, a szalonna és a zsír kivitelénél a forgalmiadó visszatérítése a sertésvásáron megélénkítette a forgalmat. A piacon bíznak abban, hogy ez a kedvezmény elősegíti a kivitelt s megindulhat a zsír exportja is. A nagyvágók és a bentesek részéről éppen ezért élénkebb kereslet is tapasztalható, a sertés, elsősorban pedig a zsírsertés iránt. A tegnapi sertésvásárra 2831 darab sertést hajtottak fel, amelyből 809 darab maradt eladatlan. Érdekes jelenség, hogy a mostani felhajtások sok esetben tul is haladják a háború előtti sertésvásári felhajtás mennyiségét, pedig akkor Nagymagyarország területéről hajtottak fel sertéseket. A piac árai a következők voltak: zsírsertés öreg Ia 142—144, kivételesen 150, Ha 134—140, fiatal nehéz 150—152, közép 146—148, könnyű 126—138, szedett közép 134—143, angol szedett 116—124, hussertés 130—140 pengő élősúly-kilogrammonként.

Gyümölcstermesztés

Irta: **Mayer János** föld müvelésügyi miniszter.

Tudvalévő, hogy Magyarországnak kertészetileg, főleg pedig a gyümölcstermesztés szempontjából legfontosabb vidékei a perifériákon lévő dombos hegyes vidékek, tehát a szőlő égövének határán, vagy azonkivül eső területek voltak, melyek a békeszerződés következtében elvesztek. — Csonka-Magyarország tehát nélkülözi a legjobb gyümölcstermő vidékeket, illetőleg az igazi téli gyümölcstermesztő területeket.

Arra kell tehát törekedni, hogy a megmaradt területeken termett gyümölcs minőségét javitsuk s azt a közgazdasági szempontból legfontosabb külföldi értékesitésben versenyképessé tegyük.

Ezt a célt azonban csak ugy tudjuk elérni, ha az illető vidéknek megfelelő jó gyümölcsfákat ültetünk, ha a gyümölcs minőségét rendszeresen javitjuk és ha gazdáink hozzászoknak a rendszeres gyümölcsfa ápolásához és a különféle kártevők és rovarok elleni védekezéhez.

Be kell vinni ugyanis a köztudatba, hogy a gyümölcsfa is olyan élő lény, mint a gazdaság egyéb élő tárgyai, melytől hasznos eredményt csak az várhat, aki egészségüket óvja.

Ennek a célnak elérésére az ország különböző gócpontjain az elmult évben faápolási és védekezési tanfolyamokat tartattam s ezeknek a tanfolyamoknak a rendezésével máris sikerült felrázni a lakosságot a közönyéből s azokon a helyeken, ahol ilyen tanfolyamokat rendeztettem, a közönség is kezdi már belátni, hogy a gyümölcstermesztés fejlesztésének az egyik alapfeltétele a különböző betegségek elleni védekezés és a gyümölcsfák szakszerü ápolása.

Ezeken a helyeken a lakosság a helyes védekezési eljárásokat már maga is gyakorolja.

Igen fontos a gyümölcs csomagolás egységesitése is.

A gyümölcs-export fokozása érdekében a folyó évben közel 600.000 gyümölcs csomagoló ládát osztottam szét, exporttal foglalkozó kereskedők és gyümölcstermesztők között és pedig 50 százalék árkedvezménnyel.

A ládákban a gyümölcs sokkal jobb állapotban érkezik rendeltetési helyére, mint a kosarakban, de ettől a fontos körülménytől eltekintve, a vagon befogadó területe a ládacsomagolással sokkal jobban kihasználható. Ennek az akciónak az a célja, hogy a gyümölcs-csomagolásnak ezt a módját széles körben megkedveltessem és már eddig is olyan eredményeket értünk el, hogy a ládák használata a kosárcsomagolással szemben tulsulyba került és ugy a bel, mint a külföldi forgalomban általánossá vált.

A gyümölcstermesztés irányitása és fejlesztése érdekében a folyó évben is nagyobb számu gyümölcsfaoltványt osztottunk ki gyümölcstermesztéssel foglalkozó kisgazdák, kerttulajdonosok, tisztviselők és hadirokkantak között és pedig magánfaiskolákban érvényben levő áraknál cca 30—35 százalékkal mérsékeltebb áron.

Rámutatok itt arra, hogy a háboru és az azt követő forradalmi időszak gazdasági pusztitásai nem kiméltek meg a magyar kertészetet sem. A rendszertelen termesztés, amely a forradalmi időszak konjunkturális viszonyai között kifejlödött, a valutaromlással kapcsolatos válság, — hires, nagy kertészeti cégeinket tönkretették és a magyar kertészet müvelői sokáig nem tudták beleélni magukat a megváltozott gazdasági viszonyokba.

Egyik főtörekvésem, hogy a magyar kertészetet válságos helyzetéből kiemeljem.

Élénk figyelemmel kisértem a kertésztársadalom mult évi november hó közepén tartott országos kongresszusának lefolyását, amely kongresszus Csonkamagyarország első országos kertészeti kongresszusa volt.

A kongresszus gondosan előkészitett programm alapján foglalkozott azokkal a módokkal és eszközökkel, amelyekkel a földmivelésügyi kormány munkásságát alátámasztva remelhető a magyar kertészetnek a megujhodása. E kongresszus a magyar kertészetnek valóban impozáns megmozdulása volt és annak komoly lefolyása biztositékot nyujt arra, hogy a magyar kertésztársadalom most már megértő, komoly munkássággal akar súlyos helyzetén segiteni.

Szükség is van erre, mert azoknak a nagy természetnyujtotta előnyöknek kihasználása, melyek a gyümölcs, virág és zöldségtermsztés szempontjából oly kiváló talaj és éghajlati viszonyokban rejlenek, nemcsak a kertészeti egyének érdeke, hanem elsőrendü közgazdasági érdekünk is. A kertészet mezőgazdasági müvelési águnknak eddig is tekintélyes részét képezte s ha megértő komoly munkával dolgozunk, úgy térhódítása még nagyobb lesz és e térhódítás közgazdasági érdekeinket, közelebbről kereskedelmi mérlegünk javitását is nagyban elő fogja mozditani.

VALUTÁK.

Angol font	27.87
Belga frank	79.80
Cseh korona	16.94
Dán korona	153.15
Dinár	10.05
Francia frank	22.70
Hollandi forint	230.30
Lengyel zloty	64.40
Lei	3.46
Lira	30.—
Német márka	136.55
Norvég korona	153.05
Osztrák schilling	80.75
Spanyol pezeta	94.—
Svájci frank	110.65
Svéd korona	153.50

Kiviteli cégek figyelmébe.

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara közli érdekeltségével a Lengyel Követség Konzuli Osztályának értsitését, mely szerint a lengyel külügyminisztérium rendelete folytán (DZ. U. M. S. Z. No. 12.) minden, a Konzuli Osztálynál látamozás végett bemutatott származási bizonyitványhoz, annak az illetékes kereskedelmi kamara által hitelesitett másolata is csatolandó, melyet a Konzuli Osztály nyilvántartás végett visszatart.

VÁSÁROK SORRENDJE:

Január 26, szombat: Csanádpalota (Csanád megye), Szekszárd (Tolna m.).

Január 27, vasárnap: Kunhegyes (Szolnok megye).

Január 28, hétfő: Gyöngyös (Heves megye), Jánoshida (Szolnok megye), Mándok (Szabolcs megye), Nyirbakta (Szabolcs megye), Vámospércs (Hajdu megye), Putnok (Gömör megye).

Január 28, hétfő, 29, kedd: Balassagyarmat (Nógrád megye).

Január 30, szerda: Balmazujváros (Hajdu megye), Vésztő (Békés megye).

Január 31, csütörtök: Ujfehértó (Szabolcs megye).

Február 1, péntek: Buj (Szabolcs megye), Gyöngyös (Heves megye), Szentes (Csongrád megye).

Február 3, vasárnap: Jászkisér (Szolnokmegye), Kiskunmajsa (Pest megye).

SPORTHIREK

Vasutas birkozók Debrecenben

Már csak napok választanak el az Országos Vasutas Birkózó Bajnokságoktól, amelyek folyó hó 26 és 27-én lesznek megrendezve a Debreceni Vasutas Sport Club rendezésében.

A verseny igen magasnivójunak igérkezik, amennyiben Magyarország legjobb vasutas birkózói indulnak s előre láthatólag igen szép és változatos küzdelmekben lesz a nagyszámú, előkelő közönségnek része, a verseny fontosságát és nagymérvüségét mi sem bizonyitja legjobban, mint az, hogy az Országos Vasutas Birkózó Liga képviseletében a következők jönnek le Debrecenbe: Lázár László Máv. igazgató, a liga elnöke, Fischer Mór főfelügyelő, Nádas Ödön főmérnök, Vargay Sándor, Ecsedy Lukács és Wittkovszky Antal, míg a Magyar Birkózó Szövetség képviseletében: Radvány Ödön alelnök és Csillag Miklós főtitkár, végül a MBSz keleti kerületét Steinfeld István ker. elnök és Paulovics Pál ker. titkár fogják képviselni, úgy hogy a fentiek személye is biztositja a verseny sima kimenetelét.

A Debreceni Vasutas Sport Club vezetősége hatalmas munkát fejt ki a versenynek erkölcsi sikere érdekében s e hatalmas munkában mindenütt ott láthatjuk Máthé József műhelyfőnök, Neumann Vilmos főmérnök és Tóth Ferenc szakosztályi elnök szakszerű vezető és irányitó munkáját, akiknek háta mögött áll a DVSC szépszámú rendezőgárdája Faulvetter József szakosztályi előadóval az élen.

A verseny 26-án, szombaton este 8 órakor kezdődik a Vagongyár dísztermében és 27-én, délelőtt 10 órai és délután 4 órai kezdettel folytatódik az Arany Bika dísztermében.

Jegyek előre válthatók Springer József könyv- és papirkereskedésében, Piac-u. 38. sz. alatt.

Felhivás.

Felkérem az összes DMTE játékosokat, hogy péntek este 7 órára szakosztályi gyülésre pontosan jelenjenek meg. Az intéző.

NYILT-TÉR

MINDENKIT ÉRDEKEL!

Egy sikerült vétel folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy 3 méter garantált gyapjuszövetet — divat szinekben — gyapju serges teljes hozzávalóval f. hó 15-től február 5-ig P. 60.— azaz Hatvan pengőért nb. vevőközönség rendelkezésére bocsájthatok.

Feldheim Imre posztóház
Kossuth u. 6.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1., Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZANTÚLI HIRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágositást a 7-88 telefonszámunk alatt kaphat.

Állást kereső férfiak

Nyugdijas,
családos, államvasuti tisztviselő, szerény dijjazás mellett bármiféle állást vállal. Cim a kiadóhivatalban. 326

Állást kereső nők

Elmenne
jó helyre egy vidéki leány cselédnek, főzésen mosáson kivül mindenféle dolgot végez. Címem a kiadóban. 358

Betöltendő állás nők részére

Mindenes
főzőnő, vagy szobaleány, felvétetik. — Arany János ucca 54. földszint. 381

Betöltendő állás férfiak részére

Bádogos
és festő tanulók fizetéssel felvétetnek. — Gebauer érckoporsógyár, Hid ucca 10. 369

Rikkancsot
azonnali belépésre pályaudvari gyümölcsárusitáshoz husz pengő óvadékkal keresek. Jelentkezni a nagyállomáson Jobbágy megbizottnál lehet 354

Cipészsegéd
szorgalmas, kimondott jó női, férfi, vegyes munkára felvétetik Makaynál, Késes ucca 72 375

Férfi
és tez cipészsegédek felvétetnek Klementnél Piac ucca 44 365

Elsőosztályu
mellényszabót azonnal felveszünk. — Frank, Piac ucca 46. 377

Ajánlat

PATKÁNYT, EGERET, poloskát, svábbogarat azonnal irthat törvényesen védett kiváló minőségü irtószerrel Nagyon olcsón kapható Stern festéküzletében Piac u. 10. szám, Bikával szemben. Saját érdekében győződjön meg

Heneserek,
diványok, matracok legolcsóbban kaphatók, javitásokat elvállal — Batthyány ucca 7 Novák György kárpitos. Tanuló felvétetik 38a

I. rendü
füzelőanyag beszerzés úgy porosz, mint hazai zenekben, valamint aprított tüzifában Háv Károly és Fia cégnél. József kir. herceg utca 38. Iroda telefon: 276 Rakter telefon 15.52 41a

Halló! Halló!
Már megjött a tavaszi ujdonság, selyem kalapok 5 pengő, filc szalaggal 6 selyem, vagy filccel kombinálva 7. Ihat szalma tokok 8. minden szinben Alakitás 3 pengő, Csapó u. 47 szám. „Anny" kalapszalon 50a

Varrógépek
javitását — bármilyen rendszerüt — szakszerüen készit Nagy müszerész, Simonffy ucca 16. Telefon 6-63. 11a

Forgács
hölgy és uri fodrásznál speciális hajvágás, Henázás, ondolálás és manikür. Olcsó ár mellett figyelmes kiszolgálás. Hungária palota, — Arany János u. 2. szám 358

Ugorka,
ecetes és vizes, 2—5 literes üvegekben és kimérve legolcsóbban beszerezhető: Turógyárban, Darabos u. 20. Telefon 6—68. 279

A legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan kő- és salakmentes Berentei szén, mely a borsodi szenek között a legjobb házi tüzelésre. Kapható házhoz szállítva is, **Gabányi Sándor** utóda cégnél, Csapó ucca 28. szám. Telefon 4—49 sz. 13a

Porosz kőszén
I. oszt. pormentes a legjobb minőségben kapható Rákóczi u. 18. sz. 352

Soffőr-
vizsgára szakszerüen műhelygyakorlattal — csak Kiss gépmühely 18 év óta fennálló soffőriskolája készit elő. Ha hivatásos soffőr akar lenni, csakis műhelygyakorlattal tanuljon. Erzsébet ucca 20. Telefon 901. 33a

Házi koszt
kitünő 80 fillértől 1.40 fillérig. Bentétkezésre és kihordásra kapható. Kut ucca hatvankettő. 1-a

Párisi
modellap után készülnek a legelegánsabb estélyi és báli ruhák ujdonságai legolcsóbb árban. Kabát bunda, köpeny 15, ruhák 7—8 pengőtől. Minél előbb rendeljék meg, ameddig ebben az árban készülhetnek Bálint Margit női divat szalonjában. Hunyadi ucca 18. szám.

Porosz-szén
jóminőségü, ugyszintén hazai-szén 3.40 szokott minőségben raktáron kapható és megrendelhető, Rosenfeld Kálmán, Salétrom ucca 12. szám. Telefon 674. szám 26-a

Kölcsönöket
folvósit házakra földekre. Betétekre magas kamatot ad. Gazdák Bankja, Kossuth és Batthyányi ucca sarok 343

Gallér-
tisztitás magas fénnyel 8 fillér. Libándi, Péterfia ucca 4. 1803

Búrgonya
elsőrendü, válogatott rózsa és hópehely, termelőnél, Piac ucca 61. szám. Telephon 4-88. 338

Álarcos bálra
díszes jelmezeket kikölcsönzők. Nagy választék Ernyeinél, Rákóczi ucca 36. sz. (A)

Berentei szén,
porosz szén, koksz és tüzifa felvágva legolcsóbb napi árban. — Schwartz, Agárdi u. 6. Telefon 12—04. 360

Csillárokat
rendkivül olcsó árban ad el Földvári csillárgyár. Nikkelez, ezüstöz galvanizál. Széchenyi u 55.

Hó- és sárcipőt
legtökéletesebben javit Orbán gummiüzem, — Piac ucca 9. sz. kapu alatt. 24a

Epitkezési kölcsönök,
törlesztéses kölcsönök legolcsóbban folyósittatnak Debreceni Bank ház, Miklós ucca 7. sz. alatt. 22-a

Ugorka
ecetes, vizes, kimérve és 5 literes üvegekben a legolcsóbban beszerezhető Lindenfeldnél, Dégenfeld-tér. Telefon 79 43a

Bőrgarniturák,
berzsely fotelek legolcsóbban Szabó József kárpitos, Varga ucca 1. szám. 7a

Komlóssy Imréné
nőikalap-salonját. — Szent Anna ucca 36. szám, (füszer udvar) alá helyezte át. 188

Álarcos bálra
díszes jelmezeket kikölcsönzök. Nagy választék, Ernyeiné, Rákóczi ucca 36 x

Két
diáklányt teljes ellátásra zongorahasználattal február 1-re elvállalok. Cim a kiadóban. 356

Kereslet

Szalmát
veszünk nagy mennyiségben. Farkas Gyula Fiai, Bika szállodával szemben. 25a

Ezer pengő
készpénzzel nagy jövedelmü vállalathoz feles társat keresek. Cim a kiadóban. 374

Pénzes társat
keresek, ügyfelem 50 éve fennálló gyárral felszerelt nagyipari vállalat részére, — Drót Sándor ügyvéd, Piac ucca 5. szám. 370

Lakás kereslet

Központban
2 szobás, előszobás és konyhás lakás keresteték május 1-re. Cim a kiadóban. 350

Kiadó lakás

Kiadó
egy kis uccai szoba február 1-re. Teleki ucca 16 szám. 357

Egy
szoba, konyha, kamara február 1-re kiadó. Teleki u. 47. 351

Kiadó
egy uccai pinceszoba — Arany János u. 53. sz. 333

Maróthy György u. 41.
számú háznál saroküzlet helyiség kiadó. Azonnal elfoglalható. 241

Egy
szép tágas, világos, parkettes szoba előszobával, különbejárattal február 15-re kiadó. Széchenyi-ut 21. 232

Többrendbeli
1—2 szobás mellékhelyiséges lakás, azonnal kiadó, Hadházi u. 27. szám. Péterfia ucca végén. 5x

Butorozott szoba

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba február 1-re kiadó. Bethlen u. 14. zöldajtó bejárat. 269

Patai ucca
13. szám alatt, egy bútorozott szoba, konyha és kamara, mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Csak 2—3 felnőtt személy veheti ki. Értekezhetni lehet ugyanott. 30-a

Butorozott
szoba, fürdőszoba használattal, teljes ellátással kiadó. Boldogfalva ucca 9. szám. 308

Udvari
butorozott szoba olcsón kiadó. Hüvelyes u. 3. 364

Apróhirdetést
feladóknak
JANUAR
HONAPBAN
50 órát és 100 darab szinházjegyet
osztunk ki.

A mai napon apróhirdetés feladása alkalmából jutalmat kaptak a következők:

Órát kaptak:
Zsebórát:
358. számu apróhirdetésre: Egri József Böszörményi ut 1.
367. Kövessi Lajos, Széchényi ut 14. sz.

Színházjegyeket kaptak:
371 372 381
számu apróhirdetés feladói.

Juta'om osztás minden nap!

Szép
uccai szoba, előszobával, azonnal kiadó, Dégenfeld-tér 10. I. 380

Egy
pinceszoba kiadó. — Szent Anna u. 36. 378

Egy
szoba, konyha kiadó. Szent Anna u. 36. füszerüzlet. 373

Darabos u. 35. sz.
alatt két uccai szobás lakás azonnal kiadó 379

Egy
szoba, konyha sertéstartással február 1-re kiadó. Böszörményi-ut 1. szám. 358

Két
szoba mellékhelyiségekkel fiatal párnak kiadó Értekezni: Rákóczi u 45 366

Kálvin-tér 3. sz.
alatt egy különbejáratu butorozott szoba előszobával együtt kiadó 332

Egy
szép, tágas, világos parkettes bútorozott szoba, előszobával, külön bejárattal, február hó 15-re kiadó, Széchenyi u. 21. 232

Üzlet, mühely, raktár

Jómenetelü
fodrászüzlet azonnal kiadó, esetleg más célra is Téglavető 183. sz. 322

Különbejáratu
szép butorozott szoba a nagyállomás közelében uri embernek kiadó. Teleki ucca 81. hátsó épület. 338

Jómenetelü
központban lévő hölgy fodrász és manikür üzlet eladó. Értekezni dél előtt. Cim a kiadóban. 349

Kiadó
azonnal üzletnek, műhelynek 2 uccai helyiség. Hatvan ucca 4b. 355

Csapó ucca
legforgalmasabb helyén üzlethelyiség, elköltözés miatt, azonnalra átadó. Cim a kiadóban. 301

Mühelynek
vagy raktárnak való helyiség Rákóczi u. 13. szám alatt kiadó. 278

Eladó ingóság

Eladó
Temető ucca 14. szám alatt, bent a belvárosban 300 négyszögöl házhely, Cegléd ucca 9. szám, délután 2—3 óráig. 293

Egy
elegáns orosz női jelmez fejdisszel együtt eladó. Pereces ucca 9. I. ajtó. rtekezni 1—3-ig. 224

Üvegezett
zárt hintó, jutányos áron eladó, Debreceni Műkőgyár, Fürdő ucca 2. szám 1-a

Jégszekrény
kerékpár eladó, Nyúgoti ucca 14. 384

SMITZ
épitészmérnök butor berendezése eladó. — Batthyány uccai városi bérpalotában. Szirucsek házmesternél megtekinthető. 365

Egy
pár női magas száru cipő, 39-es, eladó. Hunyadi ucca 15. sz. pince. 368

Egy
komplett háló és konyhabutor azonnal eladó elköltözés végett. Szepességi ucca 27. 362

Fürészpor
kályha, alig használt eladó. Széchenyi-ut 14. 367

Eladó ház

Onossay ucca 17.
számú ház, 325 öl, két lakással, péküzlettel és mühellyel, istálló, gyümölcsös, stb. eladó. — Bővebbet Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth ucca 8 szám. 29a

Kemény uccában
Kucik-telepen, szoba konyha, kamarás ház istállóval, 1700 öl, február hó 15-én való beköltözéssel kedvező áron és fizetési feltételekkel eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth ucca 8. szám. 28a

Eladó
Görbe ucca 12. számu ház. 257

Eldó
elköltözés miatt sürgősen! Gólya ucca 9. számú, nagytelkü ház, uccai kétszoba, konyha speiz, 2x1 szoba, konyha, speiz és mellékhelyiség, jutányos árban. Kizárólagosan megbizva Steiner Ingatlaniroda, Piac ucca 19. Telefon 6-24. 383

Eladó
üzleti célra igen alkalmas Berettyóujfaluban, közel a vasutállomáshoz, Horthy Miklós-ut 55. szám alatt levő garage, tágas gépjavitó mühely és két irodahelyiségből álló épület — 400 négyszögöl területen. Bővebb felvilágositás kapható a helyszinen vagy Ferenczi Ernő tulajdonosnál Mikepéresen. 361

Eladó uj ház
Kucik-telep, Kossuth Lajos uccában, áll egy szoba, konyha, kamara, fürdőszoba és üvegezett verenda, 150 öl kerttel. Kedvező fizetési feltételek. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet. Kossuth u. 8. 17a

Miklós uccán
ötszobás családiház, minden modern kényelemmel, nagy kerttel, eladó. Felvilágositást ad dr Sebestyén ügyvéd, Piac ucca 49. 41-a

Eladó
egy adómentes uj ház, kedvező fizetési feltételekkel. Értekezni lehet Bárczi ucca 7 sz. 224

Széchenyi-ut 25.
Komlóssy-ut 20. számu ingatlanok osztatlan egyharmad része jutányos áron eladó. Közgyám. 280

Eladó
Nyil ucca 65. számu ház. — Értekezni lehet Nyil ucca 25. szám, II-ik ajtó. (v)

Eladó föld

Eladó
Ujkert, Lehel u. 51. sz. szőllő azonnal, beköltözhető lakással. Kedvező fizetési feltételek. Ötezer pengővel megvehető. — Felvilágositást nyujt Berger, Piac u. 72. 15a

Sürgősen
eladó 10 hold szántó a Szepesen, nagyon közel a városhoz. Prima feketeföld! Bővebbet a Nagy irodában, Csapó ucca 56. 372

Eladó állatok

Két darab
fiatal hizott sertés, eladó, Vigkedvü Mihály ucca 24. szám. 382

Egy
120 kilós sertés eladó. Homokkert, Lőnyay u. 28. 353

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. A „TISZANTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.“ kiadása és rotációs nyomása.